

ŠIBENIK NE ZABORAVLJA BORCE PALE ZA SLOBODU HRV'

CIJENA SLCBC

Tokom doadašnjih bezbrojnih bitaka na Šibenskom polju su dva časnika, 13 gardista i četiri polica ljevitih ranjeno. 75 je lakše i teže ranjeno.

Šibenčani ovogodišnji Dan mrtvih obilježavaju tužno nego ikada u povijesti tog davnog Krešimirova grada Stanoviću više od 30 sela koja se nalaze na liniji učerene fronte u skradinskom zagoru neće moći dobiti do posljednjih počivališta svojih bližnjih. Uredili grobove i donijeli svježe cvijeće neće moći ni gotovo 9000 hrvatskih prigranika kokoši ih je zbrnuto na području Šibenske općine No. i Šibenčani i prigranici odat će zato još jednom počast palim Šibenčkim boricima za slobodu.

Od početka ratnih sukoba u Lišanima Ostrovačkim, Vinkovcima, Dubravcama, Žatonu, Unešiću, Gaćeljezima, u bici za Šibenik poginulo je 13 gardista, Željko Čubrić, Drago Palet, Srećko Šakota, Mladen Prolega, Ante Golet, Branko Tančara, Željko Sladić, Darko

Crnica, Mirko Bikić, Ivan Goretic, Željko Grbić, Đorđe Matetić i Drenjan Maretić, dva časnika 2. bočne garde Ivan Vučetić i Božo Marković te četvrtac policijaca Marinčko Kardum, Janko Pulčić, Peša Radeljat i Nikica Šupe.

Lakše je i teže ranjeno više od stotinu gardista i policijaca, ali njihova žrtva nije bila uzašudna. Okupacijska armija, srpski i domaći četnici dočvrgnuli su u bici za Šibenik težak poraz i pretrpjeli velike gubitke. Istodobno Šibenske jedinice hrvatske domovinske vojske domogle su se velikim kolčinama pješadijskog, prototločnog protuzrakoplovnog i topničkog oružja pa su sada u stanju ne samo suprotstaviti se neprijatelju, već ga definitivno poraziti i zauvijek protjerati iz Hrvatske.

S.F. — V.B.

IZBJEGLICE

HLADNO TIJELU I DUŠI

Prigranicima je sada najteže jer su sasvim svjesni da njihov križni put neće biti za jedno ljetlo i eventualno jesen, nego da će, evo potrajati i ovo sad već hladnu zimu a obecanje nekih optimista - da će se za Božić vratiti odakle su protjerani tek su -ludu radovanje-. Stranica 7.

Ratne (ne)prilike uvjetovale su i porast kriminala i kriminalnih radnji, a posebno krada i provala. Upadalo se u stanove, često i pod izlikom otkrivanja snajperista, ali su tako pljačkane i prodavaonice, automobili a potpuno istena i jedna bescarinska prodavaonica. Stranica 2.

Šibenik obavještava sve zainteresirane da je otvoren tiro-skozišni Jadranke banka d.d. Šibenik, na koji Zagrepčani, tako mogu uplatiti svoj prilog za poručeni Šibenik i telefonski broj 34800-620-16-158700-214-4.

PREGOVORI

CA O RODI I LISICI

Umjesto na bojištu protekla dva tjedna bitka za mirno rješenje sukoba na području srednje i sjeverne Dalmacije vodila se za pregovarackim "zelenim", ali zahvaljujući ultimatumima i vec poznatom prepotentnom i ratnicki obojenom stilu predstavnika kninskog korpusa, posebice dežurnoga general-majora Ratka Mladića, ni u kom slučaju mirotvornim stolom. Stranica 8. i 9.

GARDIJSKI TOPNICI SA SMOKVICE I ZEČEVA:

»TOPI SU NAN KA SNAJPERI!«

U danima nakon vojnog napada na Šibenik, medijsku slavu uspjesne obrane privukla je obalna baterija sa Žirja. Ništa manje značajni - naprotiv, bili su i još su topnici sa rogozničkog područja - otoka Smokvice i Zečeva

SJEDNICA OPĆINSKE SKUPŠTINE

STETNOST GLASINA

Protekti vikend — subota i nedjelja je bio je radni za vijećnike Skupštine općine koji se šlo zbog ljetišta Šlo zbog rata nisu sastali 112 dana. Taj je podatak zabilježio i iznio sam predsjednik Peško Bubalo u svom uvodnom govoru Skupštine ja imam kao i nekoliko prethodnih oipočela minutom šutnje za sve poginule pripadnike hrvatskih obrambenih snaga te civilne žrtve. Osim predsjednika Bubala uvodno je govorio i Josip Juras predsjednik Općinskog križnog Štaba koji je naravno dao kronološki pregled mada tog Štaba nije se knjižički osvrnuo na dojave nerada nadležne posebno Dijakice vojarni te upeda u tude stanove te se ogradio od naslupa pojednaca koji su nastupajući u vlastito ime, a predstavljajući se zastupnicima ma općina te Križnog Štaba prikupljali različitu opovrgavajuću informaciju. Iznio je da je u sklopu ovog posjeta i posjetio i Šabac, ali da je u Šabacu nezvanično proglašen za vođu opštine Šabac. Uz podatke o 112 poginulih i 12 ranjenih policijskim on je iznio i podatak o ukupno 475 prebjeglih vojnika i časnika koji su uglevnom pušteni kućama, ali je najzanimljivije izjavio da ipak vezar za očitovanje istine o snajperizmu. Prema podacima kojima raspolaže Policijska uprava u Šibeniku nije otkriven ni jedan snajperist!!! A Potocarska je uprava registrirala čak 300 oznaka na pretresu pedesetak stanova. Na tome je radila cijela operativna grupa te čak i prvi put jedan broj građana na načinadnim je postupcima ulvrdeno da su dojavile bine mahom lažne odnosno -pod ratne uzbudjenosti građana-. Što dovoljno dokazuje i podatak da nije zabilježena niti jedna žrtva snajperista!

neg slada razvijajući razne mogućnosti. No najveće je zanimanje pobudilo izveštče o radu Policijske uprave Šibenik koje je zaista napisano i jasno: otvoreno lako da je već na sjednici dobio i niječ po-

A black and white photograph showing a man in a military uniform, including a camouflage jacket and pants, standing on a paved area next to a large, light-colored stone staircase. He is holding a rifle across his chest. In the background, there is a large stone building with arched doorways and windows. The text 'DRUGA STRANA RATA' is overlaid on the left side of the image.

Nama vojsta per gescione

Reine (ne)jprilike uvjetovale su i porasi kriminala i kriminalnih radnji a posebno kradu i provala. Upadalo se u stanove često i pod izlikom otkrivanja snajperista ali su isto tako plijekane i prda-vaonice automobili a polpuno je uništena i jedna hemijska prada-vaonica. U prigodnom uzbuđivanju vojarni pojedinci su — kaže se u izvješću — isko-nastili priku za kradu vrednjih predmeta. Te specifične pojave za reine prilike posebno su veće razmjere poprimile u salinskoj Šibenskoj zaledi. Opljačkana su bila Velika Glava, Večan i Dubravice gdje je strelao i mjesni dučan, ali kako je nacen od aske Hrvatskih iz liti se- la ugasila okruglostarska vojska, to će biti praktično nemoguće povesti istražu-

segne operativne komisije i sl. češ mjeru
često kako se kaže u izvješću – uz
značne teškoće i do sada pritvorio
ukupno 12 pripadnika ZNG-a od kojih
je policijski način istrage zadržao
u pritvoru. Od njih je oduzeta veća ko-
ličina oružja i municije.
Unatoč svemu tome broj registriranih
krivljenih djebla u usporedbi s istim raz-
dobljem prešlo godine bio je nešto
manji, a u policijskom se izvješću spo-
minju još dva ubojstva jedno nasilno
ko ponasanje tri leža tjelesna ozljeda
9 paljenja te 26 -političkih- prekršaja
– ukupno 459 krivljenih djebla.

Vladičnica BG Šibenik obrešta se i kapetan frakata Mirela Lukin, zapovjednik prema hrvatske ratne luke - vojna luka Šibenik. On je govorio o stanju brodova i kvalitetu u Hrvatskoj vojnoj mornarici na području Šibenske općine. Zbog nekih glosina, obrezatlo je i nadomaknu strukturu časničkog kadra u HRM-u. Među časnicima, kojih je oko 80, najviše je Hrvata, imajući poluvještinsku mjesto Makadance i Slovensaca. Među mornarima svih su Hrvati, ovde tradicija je da se šibenskih a jedva trećina su splitskog područja — istakao je zapovjednik Lukin. Naglasio je da među ostalim i da se HRM na području Šibenske općine nade načini u razdoblju obuhvaćenja i remonta brodova, kolika je to u ovoj situaciji moguće.

**Pripremila:
J. PETRINA
D. FERIĆ
(Snimio: S. FERIĆ)**

DOPUKOVNIK DUSKO KRNIC. ZAPOVJEDNIŠTVO ZBORA NARODNE GARDE

OBRAMBENA SPREMNOST ŠIBENSKE OPĆINE

— Na samom početku formiranja jedinica Zbora narodne garde susjedstvo se s problemom nedisciplina među dobrovoljećima. Dobrovoljeći su zamisljali da će ovi, naši isti trajali kratko, i tako su se i pripremili. No ovo se nije zavriješlo tako brzo i kad njih je došlo do opuštanja i neprihvatanja lakvog načina života. Morali smo ih uvjeravati da samo ga stalnom prisutnošću na prvim linijama možemo voditi jedan konstan tan mukotrpni, kratkotrajno dugoljetan rat. Da ga tako nazovem. U prvim danima rata pa i dva mjeseca nakon toga, mi smo raspoređivali samo s pješačkim neoružanjem i s dva minobaca-

ča Dolaskom neprijateljskih tenkova na ovo područje naš čovjek ne samo da se suprotstavlja svojom čvrstinom i umijećem sklanjanja i zaklanjanja. Smo tako u zadnja vrijeme sposobni da se s tenkovima nosimo u jednom normalnom okviru i zbog toga rehvaljujem našim gardistima na njihovu solidnom i pravom ponašanju. Danas smo u stanju do kraja kontrolirati disciplinu i gardiste koji se ne ponašaju solidno već smo počeli prividiti. Tu nam maksimalno pomaže Policijska uprava s kojom smo u izuzetno dobrim odnosima. Naše jedinice su spremne da se suprotstave neprijatelju svakog dana.

sve više jačamo a intenzivira se i obuka ljudi. Moram reći da nam još uvijek nedostaje časnikačkog kadra pa čam organizirati obuku za osposobljavanje časnika.

O dolasku neprijateljskih tenkova na Šibenski most

— Brigada ima svoja brojna stanje i po vojnim pravilima ona može pokriti 10 do 15 kilometara teritorija da bi imala svu svoju snagu i moć s kojom raspolaze. Šibenska brigada je pokrovila dva puta veći teritorij. Znači, mi smo na račun širene teritorije izgubili dubinu

slabilnosti obrane. Kad se jedna linija na zemlji jednom mjestu probije vi loško možete zaustaviti. Na raspolaganju smo imali samo specijalnu jedinicu policija koja je imala protuoklopne sredstva i imali smo nego tromblone u jedinicama Garde. Jedino što smo mogli napraviti jest da specijalna jedinica intervenira na pravcu gde su tenkovi probili. To se i dogodilo. Tenkovu su zaustavljeni jedan tenk i transporter su uništeni i sve je stalo. Stalo je zato što neprijatelj nije imao pješadiju području gdje dobijavam batiju na žiriju i našom debarljom situacije se sada bitno promjenila.

SVI SMO NA JEDNOM ZADATKU

be odmah u dometu rata Stano Glanić, sekretar općinskog Sekretarijata za obranu i pozvao one koji znaju za prvičara nezakonitog oslobođenja vojne obaveze da imenuju one koji su to radili. Liječnici Ante Romac i Merko Jurčić podajali su da postoji vojna liječnička komisija i da niti jedan liječnik u ambulanti ne može izdati na svoju ruku potvrdu o oslobođenju vojne obaveze.

Luka Grubalje govorio je o uzurpaciji vlasti u MZ Tihomir od strane nekolicine po jednaca koji ne redi u interesu Hrvatske. Zdravko Matulji, preduzeo je izlaganja Šibenskom četvrtu o pojavi bora s gumognajem Šlu-

prkazao je podsticaj i na propođenje kojeg je preuzeo nepristojnikog napada na Šibensku javnost ugođio SDP-a u kojem je bilo napušteno puno loga što se ubrzo dogodilo. Mačašin je zatvoren za jedan dan svenadne obrazne u Šibenskoj općini a osudio je negativne spomenike antifašističke borbe koji nisu krenuti na vodu u Europu. Drago Petrović zatražio je od vijećnika da daju podršku braniteljima Hrvatske na strogostku bojištima, koji su u najlošem položaju u Šibenskoj općini. Ranjeni gardisti Stipe Jukljević je naglašio - Svi smo na jednom zadataku u funkciji obrane Hrvatske - momak možete kako da negujete ja istjeram i ne samo kako da se

ješ smuću onima koji danju službenu upotrebu
javnosti da budu umjereni i takvičiš kada bi
se izbjegli negativni učinci, daš što je
primjene higijena zaštajenja koja je shvare
na bez osnova Ante Mihailovića, predsjednik
nike ČEF-a vidi očito se osvrtuo na pojat
rezakonitog useljavanja u neupravljene, nezad
vojne slavonije. Frčka se negira, a Mihailović
da se u te stanove maločina useljava.
To je pravi kriminal i žaljivo je da se to radi
prema ugušivim gospodinjama ministra unu
čiliš počasnoj Kraljevi Mitroviću pa nega
mo da će se tako predsjednik DPV-a zaučiti
da se besplatno useljavaju stanovništvo. Da
se vrati onima kome tada propadnu i to je

OSNIVAC:
Ostaločna struktura Šibenik

IZDAVAČ:
Novinsko-izdavačka i radio-difuzna organizacija Informativno-savjetne Škole

sips Petrina, Živana Podrug, Mirkica Sekulić, Diana Forić, Dijana Šoko, Branimir Perić, Nevena Friganović, Stjepan Bošnjaković, Ivica Poljiček, fotoreporter Villaon Počić, Urednikinja Milica Božidara Petrić.

Priplata na list za tri mjeseca
200. za pola godine 520 a za go-
dinu 1040 dinara. Za inozem-
stvo dvostruko — stro-rečun
36400-803-876 kod SDK Šibenik
Rješenjem Republičkog suda-

110

OGGLAS

1 cm/1 stupac SO dinare. Mall
oglaši, obavijestiti građane i po-
sedne usluge regulirani su po-
sebnim cjenicom.

Prije počasnog pločuna obalnog topništva na Smokvici: slijeva nadlesno Arhimb Ađem, Josip Juraj Ivan Baćić i Duro Purč

gibenskim gardistima pomogli postaviti uniformu. Hladno je i sipi kiša. Momci iz Garde govorile - Pamteš, niko još u ratu nije umro od prehlade - Pamteš te riječi, hvatali smo grupu plovećih barakasom natrag u Rogoznicu. Smokvica je uronjena u borovinu i ničim ne daje naslutiti svoju vatrenu moć.

Dalmatinac iz Pančeva

Duro Purč zapovjednik je vojnici na području Rogoznice. Publicitet ne voli očito, ali se u ljudskom ženju za slalom od nekadašnjeg predavača u srednjoj mornaričkoj školi u Lici može saznati mnogo u razgovorima koji su više prsnih dana. Službeni Gospo Purč Šek je da razgovaramo sa Dragom Šikanjom Šikom, čelnim časnikom vojarne na slavnom Žečevu. Iz JNA Šik je hrvatskoj Garde u dudu donio čin starijeg vodnika, ali to nije toliko važno naspram njegovu stručnosti i nadasve poštovanja kojem je kažu kao čestit čovjek a sada hrvatski časnik stekao među Rogozničanima živeći od 1975. u njihovu, a odavno i njegovu mjestu. Odatle su mu žena i djeca uosobljom.

Dragan Šikanja još je prije nekoliko mjeseci rekao Ženi da će promijeniti uniformu JNA i obući se u gardijsku. To je i ostvarilo u srpnju nakon što ga je kada je demobiliziran sa Šnile u Splitu mališirao famozni KOS. -A što drugo sam

ko je razbijena ona -školska- shema obrane ovo da dijela nekadašnja Jugoslavija u slučaju da nas je napao vanjski neprijatelj. Svakako na Šibeniskom području cijelovita efikasnost sadašnje obrane sastoji se od svih položaja dalekometnih topova podjednako važnih.

Hrvatska pračka u hrvatskom džepu

Momci na poligonima u Šibeniku posade topova i maju i pračke. Pračke služe za ljevanje mača ka a zbog čega saznavali smo ali nije za javnosti. Ivica Bašelović kažu njegovu druži podjednako je vješti strijelac na 100 milimetarskom topu i ne drži iz mlađosti. Ivo Bak zapovjednik prolazne obrane na Žečevu vodi nas do posade 20-milimetarskog trocijevca. S to je pozicija oboren onaj na TV Marijanu snimljen -galeb-. Tih Goran Pauk nogometar Šibenika i u JNA izučeni strijelac na trocijevcu govori da mu se od toga dana u pamćenje vrati uvijek ista sitka -Avion ide na mene i misljava Pucam - i pogadamo. A poslužitelji topa Stipe Šimonić objašnjava -To li je kao u kubojskim filmovima ili šta on. Do sada smo bili mi a lako namjeravamo i dalje! - Dragan Šikanja hvali momke za logovima, od kojih mnogi nikada nisu bili topnici. -Odlično su se svladali ono najvažnije - odrediti daljinu i pucati i to precizno. Topove smo upucali pa sada na pet kilometra.

TOPNICI SA SMOKVICE I ŽEČEVA

»TOPI SU NAN KA SNAJPERI«

Otkako je lukavstvom ponajboljeg topnika Zbora narodne garde u Šibeniku (a kažu i dalje) Brahma Ademiju -pela- vojarnu u Žečevu zajedno s onima na otoku Smokvici i Kruščicom, ti su topnici s rogozničkog područja postali imenima koje će Šibenik u ovome oslobodilačkom ratu pamiti generacijama.

I po kolici u zaplijenjenog oružja i po zavidno djelotvornoj obrani sjetimo se onaj jedinstveni snimak TV Vodica premijer na televiziji Marijan obišao je svijet. -Galeb- je letio u borbenom letu — onesposobljava ga prvo trocijevni 20-milimetarski -flak- na kojemu je strijelac Šibenčanin Goran Pauk a nakon nekoliko stotina metara plameće raketa iz sovjetske -strele- obara ga u more.

Bilo je to na Žečevu. Pamtić će ga i neprijatelj — jer ukupno je u proteklom napadu na Šibenik od ubojitih zrna hrvatske protuzračne obrane u izgublio pet aviona i jedan helikopter. Za to su vrjeme tamošnja 100-milimetarska topnička obalna baterija i ona 88-milimetarska na Smokvici prije čim cijevima pripravnim da u svakom trenutku pučaju na sve što se pojavi na obzoru. Odbijale su brodove neprijateljske JNA na granicu teritorijalnog mora. To čine i danas i zajedno s baterijom na Žirju -osigurač- su napada na Šibenko područje s mora.

Časi pripala Smokvici

Prvoga pravog zimskog prijepodneva 21. listopada dan nakon što su časnici i dočasnici 113. brigade Zbora narodne garde svećano prisegnuli u hrvatskom narodu i Republici Hrvatskoj na otoku Smokvici svećano je podignula hrvatska zastava na prazan jarbol gdje je mjesto bilo osigurano jedino jugoslavenskoj trupe. Ne treba pod svaku cijenu izražiti simboliku, ali je loga kišnog jutra otok Smokvica podno Rogoznice vraćen tamo gdje je oduvijek i pripadao — Hrvatskoj Rogoznici Šibeniku i našem moru Adrianskom. U prisluhu Josipa Jurasa, predsjednika Općinskog križnog stava, zapovjednika 113. gardijske brigade Ivana Baćića časi da prva vojarna na rogozničkom području svećano podigne hrvatski barjak pripala je Smokvici Boris Štrkalj zapovjednik -Velimir Škorpiku- jedan je od priznatih hrvatskih gardista. Kaže -Ovo je nešto mnogo drugačije od one armijske zakletve! Služeci vojni-

čki daju sam je 1970. Tada su nam govorili o Jugoslaviji. Danas kada se la država raspala, proglašili smo hrvatskom narodu svjesni da branimo jedinu domovinu koju imamo — Čovjek četrdesetih godina, zvan Bosna, koji zbog sigurnosti svoje obitelji nije otkrio identitet, zapovjednik je na Smokvici. -To mi je izuzetna čast. Ovdje sam došao mi živ, mi mrtav, nakon sakritivanja i bijaga od mobilizacije JNA u Zenici. Njihovim ciljevima, koje provodi general Uzelac, ne mogu služiti. Pokojni otac odgojio me je kao Hrvata svjesnog vlastite pripadnosti i mišljenja. Kada uspiješ u Žirju, u Hrvatskoj duboko zahvalan na povjerenju. -Bosna je -raja-. Vojnici uglavnom sve poznala lica vole, ga Medu nijma je i Branko Marolti, član posade proluvavonskog 20-milimetarskog trocijevca i umoran u maskirno šatorsko knilo. Idrektor je Šibenke poslovnic -Dalmacijalurista- i govorio kako na ovaj otok tada klišom zaliven Smokvici više nikada ne smije nakon ovoga rata slupiti vojska, ma čija bila -Sa mo lunst- — kaže. Uostalom, ovdje je za -stare-Austrije bio Ćelikovac jedno bogatstvo. Suprotno sjećira zaposjela ga je JNA, zorno dokazujući kako su nam nekadašnji -braničeli- zaposjeli najveću mjestu. Ćelikovac je prevoran u bazu za uredaje veze a ispod hladovine borova nekačav je betonski stol, obojen u maniri JNA-slikarskoga — i -Jugotonografije-.

Dolma se kao da je kiša oprala sve tragove JNA s ovoga otoka, neka i zvuči tek kao puka fraza, ali momci koji ovdje brane Hrvatsku imaju izravne lice ljudi koji znaju zbog čega su ovdje. Pločuni počasnog voda prije podizanja zastave paraju sumaglicu, a malo poslije čine to i zina 88-milimetarskih topova obalne baterije na pokaznom gadanju za goste. Granate podižu stupove mora 200-300 metara dalje.

Nekto se šali spominjući mraže i ribu koja bi se nakon plonila lu mogla sakupiti, momci i posade -Hilleroth- topova iz 1941. odmah čiste cijevi i hvala prvičasni topovski čelik. -Svabo je to za sebe gradio! Tu su braća Bodovići iz Rogoznice, dosta je Primoštenaca vlaži Šibenčana, dan je Periša iz Mandaline i mnogi drugi, koje ne mogu spomenuti, ali neće valjda niti zamjeriti Blaž Marićić, voditelj poslova mobilizacije kazuje mi na povratku. -Spomeni molim te, sportsko društvo -Elektroprenosa- iz Splita. Čipi su članovi

Jedan od topova sa rogozničke Smokvice, njemački topovski čelik brani hrvatsku obalu

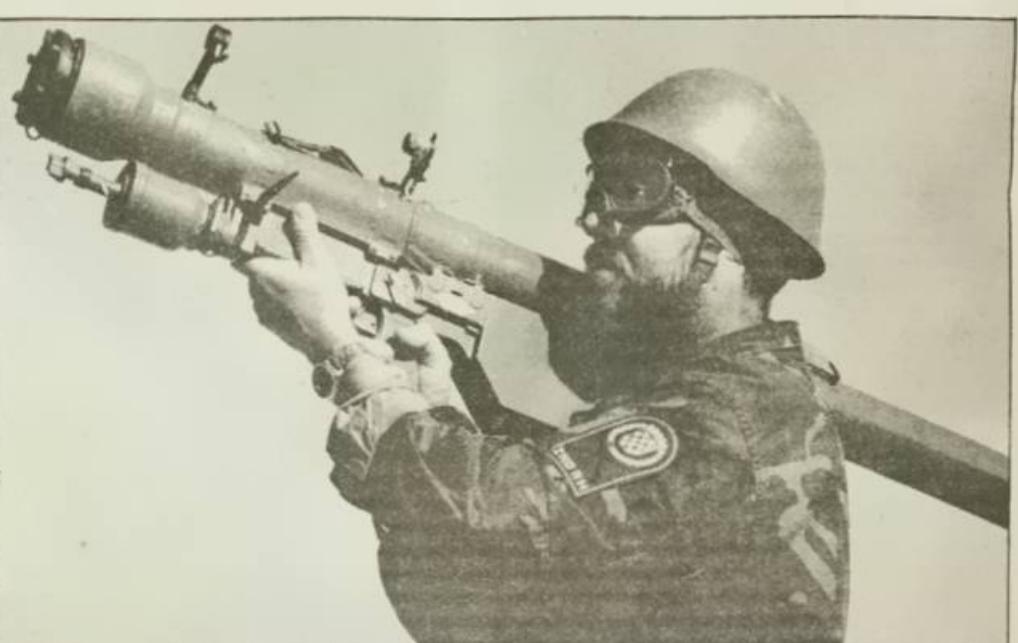
i mogao učiniti? Žena mi je iz Rogoznice djece su tu rodila i odgojena. Ja sam rođen u Pančevu, otac mi je s Benja, a najviše bih volio da sam Dalmatinac — govori Šiki, mješavom boduljškom naglašku i o stručnim lemmama JNA terminologije. Žirje je nakon onoga napada na Šibenik -pokupilo- sve vrhne slave, ali Šikanja nije ljubo moran, već želi objasniti strategijsko-taktičko značenje Žečeva. Kada je osvojena vojarna u njoj su već bili postavljeni dalekometni topovi koji su mogli lutati po Šibeniku. -Do crvenog i plavog neobodera bez problema — govori Šiki — ali je to osuđeno. Nadalje naša obalna artiljerija drži njihove brodove na udaljenosti s kojih ne mogu ništa. Može braniti i zalede — sva do Borje. Uz ratko grad je osiguran, i na Žečevu treba prati njegova ga — kazuje Šaljivo, ali i ozbiljno. Otkako je Žečevu u rukama hrvatske obrane prekupljeno spoj desantnih jedinica neprijateljske ratne mornarice i po zlju znanog kninskog korpusa i ta-

ra luču ka snajperi — ne bez pomoći objašnjava Šikanja. Mladi gardisti na Žečevu iz svih mjeseci općine (mnoge je Šiki gledao kako načigled odrasliju!) u oslojene prostorije JNA vojarne unijeli su reformalni liberalni duh Garde na vrati, jedne spavaonice piše: DO NOT DISTURB! Oni su išmeđi hrvatske vojske — kazuje Šikanja iz dana u dan sve bolji i discipliniraniji.

U Rogoznici (nekoliko dana nakon posjećenja Smokvici) u lijepom danu po povratku sa Žečeva uzimamo u plastične boce čisto more. Treba kollegi Zoranu Bujasu, sada u Zapovjedništvu 113. brigade zaduženom za propagandu i informiranje — za soljenje maslinu. Legla je bonaca i slajemo se — Goran Zoran i ja — da će jednog što stanog ljeta ovo more uživati samo njegovi ljudi i gosi, koji ga znaju čijeniti. Topovi valjda neće više nikome trebiti. Ali pobijeda je prva na redu.

B. PERIŠA

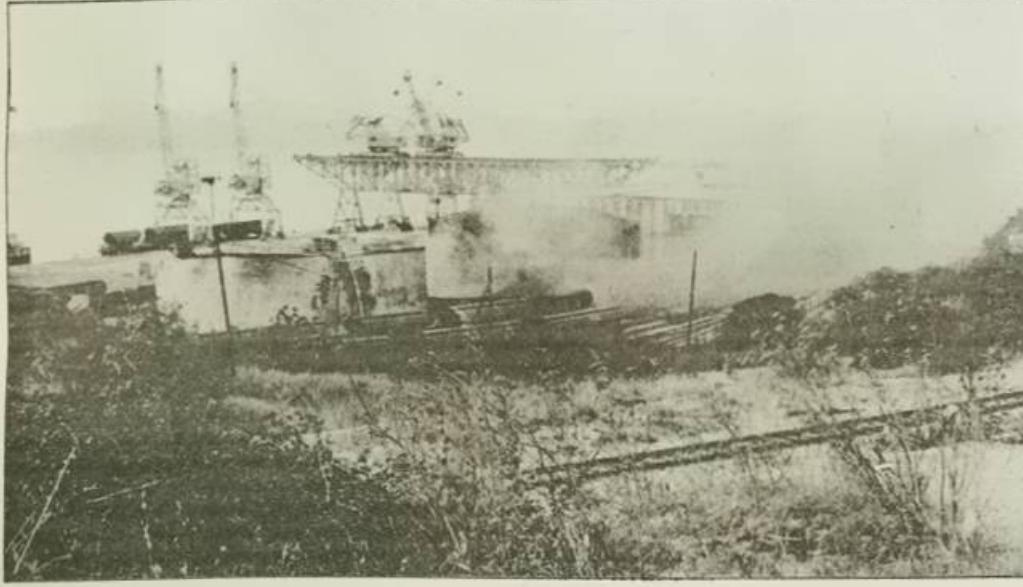
(Snimio: V. POLIĆ)

UKRATKO S JOSIPOM MORIĆEM, DIREKTOROM „LUKE-ŠIBENIK“.

NISU NAM ISTOČILI MORE

Uz pesimističke prognoze, koje su u ovom trenutku jedina stvarnost šibenske »LUKE«, samo je jedna svijetla ločka — »činjenica da nam nisu ispreznili more i uništili obalu«, kazao je Josip Morić, direktor tog poduzeća. Jer, do stvarnog optimizma treba ići mnogo daleko — do oselog Knina i konačnog oslobođenja tog hrvatskoga grada i njegova željezničkog čvora.

Poziv, upućen pred kraj prošlog tjedna, luka-liku radnicima da se 28. listopada obvezno javi na posao incitao je razgovor sa Josipom Morićem, direktorom Šibenske »Luke«, uz tražak nade da će to poduzeće možda trenutki s mno- ločke, stavljeni 14 kolovoza na sva lučka postrojjenja. Nada se, natašost, ubrzo rasplinula.

Šibenska »Luke« ne radi od 14 kolovoza, zbog prometnih blokada, a konično i zbog neprijateljske agresije na Šibeniku. Sama lučka postrojenja 28. kolovoza pozvali smo sva radnika da dodu na posao, ali s ciljem da se u »Luci« napravi malo reda, počisti, poprave stakla, premjesti oprema i doveđe u nekakav rad, a radiju smo sama jedan tjedan (od 28. listopada do 1. studenoga). Šanse da radimo praktično sada nema, sve dok se, najkraće rečeno, ne oslobođi Knin, odnosno kninsko željezničko čvoriste, kada bismo nešto mogli raditi, naravno uspoređeno s drugom industrijskom, a ovako sada čekamo.

● Dakle, nikakvih rezervnih poslova za »Luke« u ovom trenutku nema?

Mi nemamo, trenutačno nikakvih rezervnih poslova. Nešto smo imali dok je TLM radio, lada je bila prodaje na svjetskom tržištu aluminija i uvoza njihovih reprometnjenja anodnih blokova, međutim, drugih poslova mi nemamo. Praktično, sada živimo na vlastitim raspoloživim obrtnim sredstvima, novčanom dijelu obrtnog kapitala, i iz toga financiramo jedan dio osobnog dohotka za poslenih, a konstimo i jedan dio sredstava od po-

moći republičkog budžeta. Na taj način, produžavamo materijalnu osnovu da tako tako možemo preživjeti još narednih mjeseci dva, dok ne vidimo što će se dogoditi.

● Na katušu-tatušu održava dohotku, dakle, može se računati još najviše mjesec-dva. Šta poslije?

— Mi sada isplaćujemo pola plaće. Oslobođeni smo doprinose iz osobnih dohotaka, jer smo potraženi i blokirani već odavno. Platamo, naravno, doprinose za invalidsko i mirovinško osiguranje, zdravstveno i doprinose za Gardu, a druge doprinose ne plaćamo. Imali smo nešto vlastitog i rezervnog obrtnog kapitala, i to smo računali da možemo rasporediti do kraja prosinca, međutim nismo računali sa tako visokim porezom cijena, koji u biti nema opravdavanja.

● Gospodine Moriću, na kraju ovog, očito pesimističnog razgovora, ima li i jedna svijetla ločka za šibensku »Luke«?

— Ima li i jedna? Pa ima. Sto nisu ispreznili more, nisu razbili obalu. Mislim, treba biti optimisti i kada bi se debllokirao željeznički čvor u Kninu ja mislim da bismo mi mogli živjeti, iako hoćete onda bi to bila nekakva svijetla ločka. Mi bismo se oporavili najviše u roku od dva mjeseca. Dobre imaju ruševina, to bismo nekako krpali i vidići kako to sanjati i sa kakovim kapitalom, ali sto, to je taj potencijalni optimizam.

Zabilježila: D. ŠOKO

• VINOPLOD-VINARIJA •

SLAST RATNE POBJEDE

Uz još prisutan -miris- paljivine i granata ratnog vatre, u kojem je potpuno uništeno oko 60 posto cjelokupnog skladišnog kapaciteta šibenskog poduzeća »Vinoplod-vinarija«, sredinom ovog tjedna izvršen je tehnički prijerm novog, premda pomalo granatama izrađenog, funkcionalnog, skladišta. Aliječ je o dvije tisuće četvornih metara neupadnog skladišnog prostora, i aviojevanoj radnjoj (i ratnoj!) pobjedi šibenskih proizvodata vi-

na.

Šibenska »Vinarija« je, to su i laici znali još za vrijeme onih stravničkih šibenskih ratnih dana, gledajući crne oblake dima, jedna od najvećih žrtava neprijateljske agresije. Ne udaru i u mada dvije velike tukve što ne iznade. Tim prije raduje radna pobjeda, koja je povod podječanje.

— »Vinariju« je doista pretrpjela ogromne štete, u odnosu na njen ukupan prah i ono čime je raspolažala, priča direktor tog poduzeća Mirko Čale. Šteta je praktički veća nego što je bila cijelokupan prihod »Vinarije« za ovu godinu. Štete su, upravo, na skladišnom prostoru najveće — negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništено i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete, negdje oko 60 posto skladišnog prostora je uništeno i oštećeno, točnije oko 800 vagona skladišnog prostora, i to -nešto- i čeličnih rezervnih poslova. Osim samog skladišnog prostora uništene su i ono što je u njemu bilo smješteno: lecario je -debit- i bijelo vino »Jure«, koje je zbog ratnih uvjeta bilo nemoguće spašavati, tako je nešto praktički dovršak Štete,

Sve ih je više. I sve im je to žao. Prvo su ih zvali izbjeglice jer su izbjegli iz svojih kuća i imanja, zatim su bili prebjegli, jer su bježali s područja na kojima se ratovalo ili koja su bila okupljana od neprijatelja / armije. Potom su dobili i službeni naziv prognanici, jer se tek sad nije vidi da su sistematski protjerivali a dječavskih ognjišta da bi se ta ognjišta raznijeli ili naselila nekim drugim. Od svih tih naziva nijma nije lako i nijma se zapravo nije promijenilo. Nijma je sada nešto jer su sasvim uvjereni da njihov križni put neće biti za jedno ljetu i eventualno jesen nego da će evo potrajati i ovu sad već ljetu i hladnu zimu, a obetanja nekih "optimista" da će se za Božić većina njih vratići odakle su protjerani tek su sludom redovanje.

One gde početkom ljeta niko nije smio ni spomenuti sad se ipak dogodilo. Naime, kad su prve izbjeglice došle k nama još iz Knina svi smo misili kako je taj problem privremen i kako neće trajati duže od nekoliko tjedana, a sasvim su pesimisti prognozirali cijelo ovo ljetu. Među je tko mogao i zamisliti da će djeca u mještima izbjeglica završiti jednu i započeti drugu školsku godinu?

IZBJEGLICE

HLADNO TIJELU I DUŠI

Razgovor kao jedina mogućnost dok se zagriju dok proradi koteljnica

Na hranu nema prigovara — jede se triput dnevno

nu, da će se već jednom preseljeni iz hotela u jedinju odmarališta ponovno seliti u hotele koji se mogu gnjati. Ali sve je to već stvarnost, a većina se prognanika pomisli s mišljem da će ovu zimu preživiti dalje od vlastitih ognjišta ukoliko je od njih još nešto i ostalo. Poslednji podaci govore da se strašna brojka izbjeglica u Šibeniku popela do 9 tisuća osoba. No, ti ljudi nisu brojka i ovdje se ne želim nijma davati kao brojkama već kao ljudima sa svim svim delnjima i utinama, ali i manama.

SOLARIS

„Solaris“ je bio vjerojatno jedna od prvih hoteliških kuća koje je otvorila svoja vrata prognanicima tako da je još početkom ljeta prema podacima koje nam je donio Božidar Čogelja, direktorica solarisa sa ekonomijskim osnovnim 5422 pensionatskim danom. Od 17.8. do 17.10. ostvareno je još 7140 penzionatskih dana, a podatak pristojog tjeđne u ovom je kompleksu dočekalo više od 10000 ljudi iz Pirovca, Jezera, Šibenika, Biogradskog obalstva i Karlovca i takođe se očito 2500 ljudi. Djeca su malom uplaćuju u gradsko školo i za njih je osigurana prijelaz u govor i u organizirajućem jednom odgojnoj grupi direktora Vodicu u „Solarisu“. Razvorno ovi ljudi ne mogu obitavao sudjelovali u organiziranju škole, ali ih tako baka direktor ugostiteljstva Mirela Milutin, nastojala uključiti u radove obiteljske organizacije u i vjerujuće službe, bili su i projekcija filma. Od samog početka u karlovcu redil i ambulanta sada će biti prečišćen lečačarskih

Od 1. studenoga trebalo je potestiti grivanje za što je dogovorenje isporučuju mazute bilo bl „Solarisu“ i drugim hotelima, poduzetim međusobno ugovorenim Republike jer je njegova nadzora ovog trenutka povezana direktno s plaćanjem i znamenju kaže se provale ove godine cijelo turističko gospodarstvo. Hrana jest po rezkom manju ali se ipak može sada pripremati tri obroka (u Pirovcu i Vodicama) bilo sa same pa dva u „Solarisu“ su tato posebno za hoteli i turističkim objektima bilo ih dva puta tjedno organiziraju vježbom u domu Kardinka da bojna je bila da nebezpečju preko Kriznog štaba a evo što im stiglo da pomognu odbrati se od ionako obično nebrade s jedan pensionatski dan po osobi.

M. Baćić, P. Kranjčić, P. Baćić — sada smo trebali bili u vinogradu ili u krovu

Da se na tom planu mora nešto mijenjati najavljen je već pojavom Uredbe o izgnanicima koja je sada na nekoj vrsti „javnog rasprave“ u Republici. U toj se Uredbi precizira točno iko može imati status prognanika, ali i to kako su njegova prava i obvezne. O problemu prognanika na našem području nekoliko je riječi na sjednici Skupštine općine Iznio i predsjednik Općinskog kniznog Štaba Josip Jurec, od kojih je velika najzanimljivija podataka da se prognanici neće i ne mogu više smatrati zdrave muške osobe u dobi od 18 do 60 godina starosti, ali čak i žene do 55 godina života. Naravno, izuzetak su majke sa djecom mlađom od 15 godina istina, i do sada je po „azilima“ bilo najviše starijih osoba i majki s djecom, ali ni muškarci mlađi od 60 godina nisu bili izuzetak. Uostalom preštećite „Solarisom“ i uvjerite se.

Sasvim je razumljivo da danas kad u cijeloj Hrvatskoj broj izgnanika dostiže brojku od 300 tisuća a neke crne prognoze predviđaju čak da bi ih uskoro moglo biti i do pola milijuna naš se odnos prema njima postaje mirenje. Ne zato što smo postali okrutniji i beščutniji već i zbog toga što smo sve sve gromagniji. Što je izgnanika sve više i što konačno i oni sami mogu svojim zagonjem olakšati i sebi i nama, i Hrvat-

predviđanja. Pomoći je to niko ne želi, u početku bilaobilata i stizala je sa svih strana, ali su danas izvori nekako presušili, a potrebe nerasle. Ona čega i na najveće jest roba i ona se zalaže da je bez ikakvih ograda i potvrda, ali već kod hrane potrebno je dokazati status Izv. Zutim kartonom, sad se već izdaju i posebne zdravstvene iskaznice a novčanu pomoć mogu dobiti tek sijekti (koji ne primaju drugu vrstu pomoći).

U nekakvim nezvaničnim razgovorima, mimo mikrofona i kamere uza svu obavijest i potpuno razumijevanje ljudi koji su se odjedanput našli bez koga neki će se od domaćina poželiti kako ti ljudi očekuju puno više od onog što im se može pružiti. Tako su, na primjer, vodičke žene u početku odlazile u odmaralište te za izbjeglice kuhaće i spremaće a da su te iste izbjeglice žene izbjegavale takva obvezel i po primostenim hotelima kažu vuče se i bacaju roba koja se nikome ne svida a višestruko da je iz Italije u Šibenik naime pomoći stigla jeans adicija izazvala je pravu groznicu. Tako da je čak iz Općinske organizacije Crvenog križa demantirano kako je kod njih stigla ta posljika jer su ih jednoslovno optužili kako tu robu skrivaju. Budući da je do robe zaista najjednostavnije doći i ona se nikome ne ograničava (naravno ne jeansi) kažu kako neki po hotelskim sobama stvaraju prava sklidakita a neki čak pokušavaju prodati na tržnici, ali tko će

kako bi to bilo da njegova krevet je parožnica?

Prognanici su sada bili brigante Cantege Crvenog križa, od hoc organiziranih kriznih službi po mješnim zajednicama a sada su i turističkih radnika. Oni su, kako kažu ljudi iz „Solarisa“, sada trebali postati brigata sociologa, psihologa, pedagoga jer njima valja živjeti u izgnanju a ne samo nači praznjeni krov nad glavom. Za to vidi se sponzori ni hotelski radnici koji su

PRIMOŠTEN

oko 800 izbjeglica sada će privremeni smještaj i u Primoštenu točnije njegovim hotelima koje je moguće grljati. Primošten je inče bio najjužnije ločka a kako nema odmaralište do sada je zadrinuo tek jedan manji broj prognanika. Početkom tjedna bilo ih je tek 150 dok ih je najviše registrirano u ruju — preko 400.

Budući da će oni ovdje biti u hotelima smještenim u samom mjestu nije potrebno tacno u „Solarisu“ nešto dodatno organizirati za njih. Da sada su uglevnom Imali uslugu kada pravi hotelski gosti pa su im uz serviranu hranu u Primoštenu čak i sase sobice a spramale. Može li tako biti i buduće kužu vidjeti?

do sada brinuli za mani, čistoču soba, svečanu večeru i izleti za goste a sada se treba pobrinuti za stariog i nesretnog čovjeka, često i bolesnog, za osobu koja je izgubila ne samo svu imovinu nego i nekoga iz obitelji. Sve su to zaista takvi problemi da o njima nikada nismo mogli ni sanjati.

Kad razgovarale se sasvim izbjeglicama onda su to uglevnom starci i invalidi koji samo pričaju kraj patnje ma i povratku kućama. Ostali koji biju o njima (izuzev sada krajnje slabo plaćenih turističkih i ugostiteljskih poslodajnika) bez iznimke su volonteri i dobrovoljci koji i sami imaju profesionalnih i obiteljskih obvezu i briga pa sada izbjeglice želite postaju gordjev čvor koji se više i nemaju gdje vratiti.

No, ma koliko sve to bilo teško i tragično ima i veselih i šaljivih zgodova je tako jedan seljak iz naše Zagore ozbiljno pitao namješteneke u hotelu

Josipa PETRINA
Snimio: V. Polje

NAJTEŽE JE KAD NISI DOMA

Mate Baćić, Državac — Od 5. 10. sam tu. Jedan sin mi je u Dubrovniku, jedan ovdje radi u TLM-u dok je žena ostala u Dminovcima općina Dmiš. Žene je ostala kući zbog majke, a eto imamo i nešto živine pa je nja mogla ostaviti. Ovdje mi je dobro počelo je malo hladno bilo, ali ne možemo se polužiti. Pa pomogli bismo. Ja sam recimo invalid imam visoku tlak ali svejedno bih pomogao ako nešto treba. Najteže je kad nisi doma — ostavili smo sve svoje.

Dinko Pulje, Blitine — Tu sam sa ženom, invalid sam inače Trojice sinova su mi u Gardi. Ne znam što mi je i manjam samo znam da Garda stoji u kući. Smještaj nam je ovdje dobar ali sto nemamo novca ni da odemo do grada.

Petko Baćić, Mljevac (Dm.) — Bio sam neki dan kod kuće a ovdje sam došao 6. stopada — sve nam je srubljen. Imam jednu kći u Dubrovniku ali je sada morala dobiti u Zagreb a druga su mi djeca u Zagrebu ja sam u mirovini pa tako mam 70 godina osjećam se sposoban. Bio sam bolničar i imam dosta loga materijala pa me ljudi često daju i u neki ljeti a ja im pomognem. Čovjek je dužan pomagati drugom čovjeku. Ja sam spremen raditi samo što imam smještaj i hranu.

sve što zatraže od mene ali sam ne mogu podeliti nista.

Mate Kraljević — Ja sam iz vrste općine Stanković iz Proljeće. Došao sam ovimo godištu 20. kolovoza. Tu sam sa ženom dok mi je nevjesta sa dvoje unucadi u Vodicama jedna teta u Slanci, ostali su ovdje u gradu. Sin mi je u rezervi Garde već punih 6 mjeseci. Ja nisam još u mirovini ali mi je poduzeće otišlo u stečaju pa sam na čekajući. Naslovi sam oružje od prvog dana, ali su mi ga uzele i dal mlađima. Ja sam čak tražio ovdje direktorku da mi da nekakav poseban bez ikakve naknade jer bi me bilo sram da ju primim. Mi mlađi ljudi možemo raditi i negdje u tvornicama gdje su ljudi možda otišli na frontu a treba obaviti neke poslove koji nisu stručni. Ja se vidite ne mam više gdje vratiti jer mi je sve struđeno ali čim se bude moglo je ču se vrati i obnoviti svoju kuću.

Poručio bih svim mlađim ljudima da se ne knju po hotelima i kampovima nego da idu da nas oslobode jer to niko osim nas neće učiniti. Savjetovalo bih nešto Vladu da obriše od 50 do 60 godina organizira i ne obriše u pozadini tako treba i ne obnovi poručenog. Ja ču prvi bez ikakve naknade samo što imam smještaj i hranu.

Potpomožnik Dejan Brener - novinarima svoju odluku. Da li je time i raspisani slučaj BRENER?

Zloglašni general Ratko Mladić u duelu s hrvatskim izvjestiteljima koje je proglašio -mračnim silama-

MIROVNI PREGOVORI ZA SJEVERNU I SREDNJU DALMACIJU

mjeslo na bojištu protekla dva
ljedna bilka za mirno rješenje
sukoba na području sjeverne
i srednje Dalmacije vodila se za
pregovaračkim -zelenim-, ali zahvaljuju-
ći i već poznatom prepolatnom
ratnički obnjenom stilu predstavnika
kninskog korpusa posebice instant ge-
neral-majora Raikla Mladića, ni u kom
slučaju mirovornim stolom. Akteri pre-
govora s jedne su strane članovi po-
vjerenštva Vlade Republike Hrvatske
Drago Krpina i Goran Dodig te pred-
glavnici zadarske, splitske, sinjske,
diniške i Šibenske općine a s druge
strane predstavnici kninskog korpusa
na čelu sa zapovjednikom Vladimirom
Vukovićem uz dominaciju po zlodjeli-
ma čuvenog Raikla Mladića koji je sebi
ovaj put namijenio glavnu ulogu sad-
žanu u lome da se pregovor odugov-
rće i miniraju po svakutu cijenu. Novins-
ta je namijenjena uloga statista bolje
ređeno čekača pred zatvorenim vrati-
ma iz kojih su se iz dana u dan vodile
alove mukotrpne diskusije. Kako su
se runde pregovora mnogiše tako je bi-
valo jasnije da Zapovjedništvo knin-
skog korpusa, stavljajući potpis na
teksi mirovnog sporazuma, ni u kom
slučaju ozbiljno ne misli i mirovorno
u tim pregovorima djelovali a kamoli
mirnim putem rješavati sukobe koje su
sam proizveli.

Pregovori su održani 18. X u Žitniku gdje je dogovorenno jedino da će novi susret održati u Žitniku dva dana kasnije. Zbio se potom dogovorenni susret u Žitniku gdje su obje pregovaračke strane nakon višesatnog natezanja utvrdile osam ločaka o kojima bi trebalo tretirati dogovoriti kako bi se mir uratio na ove prostore. Riječ je o apsolutnom prekidu vatre kontroli nad svim vođenjama formacija grupama i pojedincima o razmjeni zarobljenika te predaji ranjenika i poginulih u obje strane potom o deblokadi prometnice, uklanjanju minskih polja i razdvajajućim vođenjima formacija u borbenom dodiru te deblokadi vojarni te o evakuaciji nekontrolaljske vojske izvan Hrvatske po dinamici koja bi trebala biti određena na najvišoj republikanskoj pregovaračkoj razini. Tekst mirovnih akcija koji bi trebalo poduzeti sadržava i povratak pro-

gnanika na njihova ognjišta, normazu kretanja svih osoba bez ondži podnaručju sjeverne i srednje Dalmacije rješavanje imovinsko-pravnih poslova na kraju, omogućavanje europskih misija obilazak svih kritičnih područja. Taj dogovor potpisani su zapovjednikom kninskog korpusa general-majoru Vojislavu Vučoviću s jedne i Dragom Kralj povjerenik Vladom Republike Hrvatske za Sjevernu i srednju Dalmaciju s drugo strane. Naredni sastanak održan u Pakovu Selu donio je tek mimočitki pomak u pregovorima. Osnovna mješovita komisija koja bi se trebala baviti ostvarenjem pojedinačnih člaka mirovnog sporazuma Prva je komisija za razmjenu zarobljenika u sebi u pregovarački rad uključila spresni general-majora Raiku Škabu a pregovori automatski dobili označenje umjesto diplomatskih razgovora. Jedna i druga strana utvrđile su popis ljudi za razmjenu i kada je čitanje mještana trebalo obaviti predsjednik kninskog korpusa razmjenu odgođio je jer se na popisu zarobljenika na hrvatskoj strani ne nalazi ime polporučnika Deana Brenera, kojeg su početkom rujna 1944. godine izručeni u ustrojenoj hrvatskoj vojski. Naši razgovori o razmjeni a slijedećeg dana Mlađić postavlja i ultimatum – da polporučnik Brena ne dovede u Zagreb pred svojim roditeljima precima i sime hrvatske strane europskim granicama i samim Mlađićem ne želi li se vratiti u redove jugoslovenske vojske.

VERBALINE EGZIBITIVA DI

CVRKI

Uporno čekajući rezultate reč
pregovora iz sastvorenih vrata, nad
su najviše -štata- dobili se porat i g
rađe Mlađića koji je jedva čekao
u stanbama pregovora svaki -mlad
nosi- istakao i u lajavama sa novinari
nešto istočaka njegova rečenica i
nešto Hrvatskog radija Radio Šibenik
i -Šibenskog štata-. Mlađić je takođe
-Slabodra Olimpićija-. Radio Šibenik
dio-Dmitrije a kako je uredna bilještaj
lega na drugoj strani Mlađiću
— nosilac Televisije Beograd Rami
Brančević

Novinha — *Amor de Amor de Amor*
Dudu?

Mlađić (prvi put): — Na malači
ne bude nješten službeni Brner. Zadnji
gospodar koji vode ovdu delegacije
Imate časnu vidjeti Omilj. Oni su ne
značaju. Voda strane je počela u Kotoru
strane je potpisala ist protokol Jugoslavije
i Jugoslovenske narodne armije, od
toga u vodu potpis. Odgovor na isto je
ugomiljeno novinaru drugi dan, nadomje
rje - slučajem Brner - glosato je — U
malači mogući. U Omilje često mogući
ako se nješten pisanje evakuisati
u Splitu, Žadru i Bibinjanu. Kad se oni
bitaju sve besesme, kad se omogući
malači svat mojim ljudima. Kad mojim

ske armije - predstavnici kninske korpusa neće sudjelovati u pregovorima. Rada se - slučaj Brener - koji je blokirao nastavak pregovora Mladića, naišlo je tivdi da je Dean Brener zatvoren na Zadarskom zatvoru i da ga hrvatska vojska nije uspjela užeti u zarobljenicu. Tako je Mladić u Zadru izvršio samovoljno prelazak na hrvatsku stranu, da se nalazi u redovima Zbora narodne garde i da ne želi biti dio JNA. U Žitničkoj mili se vratio u JNA General Mladić međutim to ne uvajava već ih Brenera u Žitničkoj mili i hrvatsku stranu u konvencionalnu raspravu o ponudi Breneru za pregovaračkim stolom u Žitničkoj mili. To je Mladiću bio prije roditelji polporučnika Brenera koji su iz Višeg došli kako bi - s pomoći svog sina iz kandži hrvatske vojske - a koje je u Kninu ugostio Mladić - održale u pratinji predstavnika kninskog korpusa hrvatske pregovaračke delegacije.

ŠIBENSKI BISKUP MEDU PREGOVARAČIMA

MIROTVORNA PORUKA BEZ ODJEKA

Pravi tok i odustavljanje izazvao je ne-
najavljeni dolezak Šibenskog biskupa da-
klova Srećka Badurina u Pakovo Selo za
trajanja treće runde pregovora između
glavnih delegacija Republike Hrvatske
i kninskog korpusa. To je posebno ugad-
no iznenadio članove promatračke misije.
Šibenski biskup nešto se ustao i sa ge-
neral-majorom Vladimirom Vučkovićem, za-
povjednikom kninskog korpusa a o tom
izgovoru novinarima je izjavio:

— Zanimao sam se za sudbinu našeg svećenika fra Ante Silovića o kojem već dugo niste ne znamo s imama vijesti da je zatvoren u Krunu. General Vuković obećao je da će ga odmah ujediti gatanje fra Ante Silovića. Razgovarao sam s generalom i o mogućnosti da posjetim svoje župe, na obrađivackom dnešnjem i krunskom padriću ju dobio sam odgovor da je to za sedam leđko ali da ču o loj mogućnosti bili ne-knadno obaviješten.

Biskup Bedurina, prelio je i dio pogo-
vara u Pakovu Selu o pregovaratima te ne
broju uputio treliku poruku u kojoj ih je
podešetio da se uskoro približave Mrtvi-
dan a da trudče ljudi neće moći daci do
grobala i negunki svetu dužnost prema
svojim mrtvima. -Mieliti - ne lo da se se
približava velliti katolički blagdan. Božić, i po
trudile se da svu vjernicu, u svojim crkvama
mogu zapjevali božićne pjesme - poru-
čio je na kraju pregovaratima biskup Ba-

Nažlost, predstavnici okupacijske ar-
mije potvrdili su u nastavku pregovora, da
ne biskupova mislitočna poruka nije nista-
šćenje.

ICA O RODI I LISICI

je i europskih promatrača u Zadru na sastanku s Brenerom koji ih lamo dočekuju upravo u uniformi Zbora narodne garde. Slučaj Brener okončan je te večer u Zadru, naravno ne do kraja jer dalje je nejasno zbog čega je general Mladić stvorio taj slučaj radi samog Brenera koji mu je zbog nečega izuzetno važan ili pak samo zbog odugovlačenja pregovora o bitnim problemima. Nakon razgovora s roditeljima i pregovaračkom delegacijom Dean Brener daje izjavu za javnost u kojoj objašnjava svoj status. Priznaje i potvrđuje pri zdravoj svijesti i bez prisile da je dobrovoljno prisustvo. Zboru narodne garde, da je tu izuzetno prihvatio negira da je bio maltretiran i nabišlo šta prisiljavaju iz JNA izbačao je jer se nije školovao za sudjelovanje u braniteljskom ratu. No ipak nakon roditeljskog uvjeravanja odlučuje svuči uniformu ZNG-a i vratiši se kao slobodan građanin u Vršac svojoj obitelji. Naglašava da se ni u kom slučaju neće vrati u redove okupacijske JNA i da odluku o povratku u mjesto kome pripada nije donio ni pod kakvom prisilom. S obzirom na takav rasplet i Brenerov nagni izlazak iz redova ZNG-a, kojeg je tek dvadesetak dana pripao teško je ipak otkloniti sumnju da nije reč o učjeni, i to najvjerojatnije mogućom sudbinom njegovih najbližih – trudne supruge roditelja. Brener se tako sufređen ipak pojavio u Žitnici gdje ga je Madić srećno dočekao i ispratio, nakon tog nastavio je put za

D. FERIC

Snimili: V. Polić / A. Granik

Članovi promatračke misije Evropske zajednice u stanici mirovnih pregovora u Pakovu Selu

RAL-MAJORA RATICA MLADIĆA PTICA

možete dodati kad manje da vam odgovorim na vaše pitanja.

• Glazdeći li mi nadu TV? — pitaju novinar.

— To nije ni vata ni nadu TV. To je bila naša zajednička jedna i druga. Dob je Hrvatske televizije preteživo istinu onda smo mi živeli išao. Ali sada su podali da vam preto Hrvatskoj radija i Televizija moje masek i planje je bude da vam se nebitiši.

• Muši? / TV Beograd može?

Mladić. — Televizija Beograd prima žive istinu činjenice. Pobesuje labomedena, isčaćena tala. To je nepotrebno da kaže i vi trebata da kažeš što je ta veljina. Ako ste sinac gledali beogradsku televiziju mogli ste da vidite i tko se niste obreali na suprotnu stranu, pripadnika Zbora garde koji je prizao da je te dešalo.

• Ne okrećamo glasni kanal NTV u više mnogo marta u svim drugim intervjucima!

Mladić. — Hrvatska televizija upravljana hrvatskim narodom, upravljava vas sve jer pokazuje stvarne stvari takve nisu već onakvima kako odgovara onima za čiji radun radiši.

Bilo je još da Mladićevi bliski koji je želeo svjedočiti o tomu s kativom čovjekom hrvatske strane, ukoliko boli nezgodi mirovne pregovore, mora razgovarati. Taj čovjek koji i na mirovne pregovore, koji se odražavaju na terenu, što ga upravo onjegova armija, kontrolira, dolazi u duploj "pencirli", nije se tako libio izjaviti niti da je Domišljević sagledao ističeno, a da je tada pismom i fin da kontaktu približi, a najviše je da će upravo on predložiti imo Domišlju, Šibensku pa čak i Zagrebu.

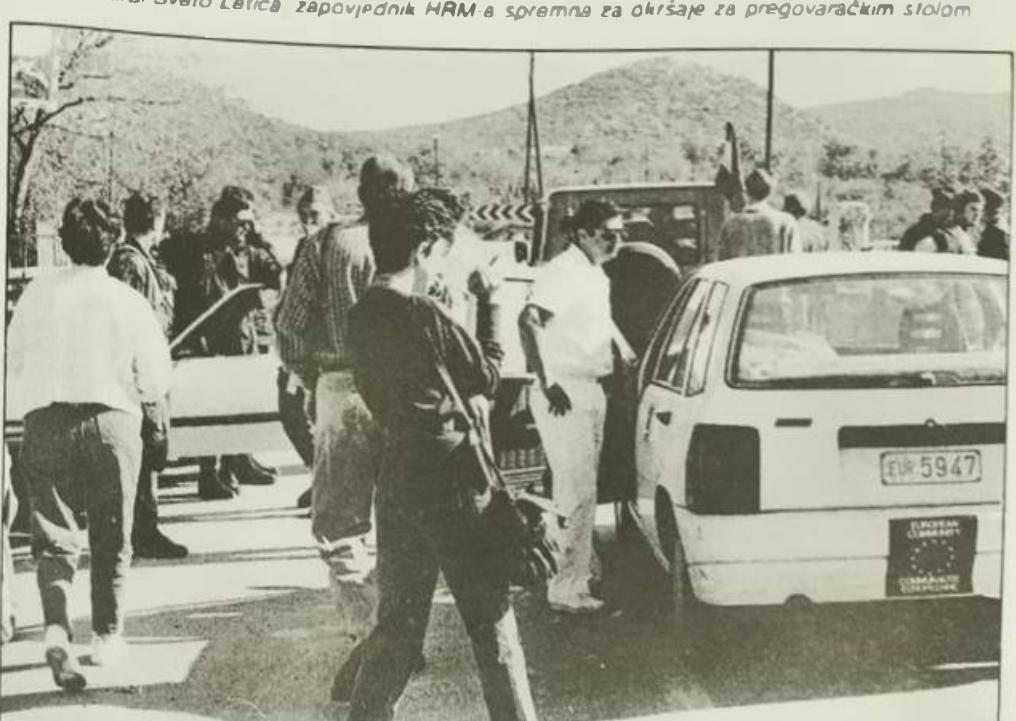

Hrvatska delegacija u kojoj se našao i admiral Svetozar Ljetica zapovjednik HRM-a spremna za okršaje za pregovaračkim stolom

Kuriozni susret na najvišoj regionalnoj razini
— admirali Svetozar Ljetica, zapovjednik HRM-a i general major Vladimir Vuković zapovjednik kninskog korpusa

Novinari čekaju u Žitnici
— u očekivanju rezultata pregovora

staju društva s ograničenom odgovornošću. Radnički savjet nedavno je održao posljednju sjednicu kojom je, zajedno sa samoupravljenjem, tihu otplovio u paviljeot.

Listajući stranice -Aluminija- vidimo koliko je u zadnjih desetak godina povijesno vrijeme bilo zgušnuto. Kolike su se promjene zbilje. Bill smo poduzeće, pa SOUR, ponovo poduzeće i sada holding. Od državnog vlasništva i samoupravljenja do neprivatizacije. I kao da sve potvrđuje da na ovom svijetu stolna luka miljena jest

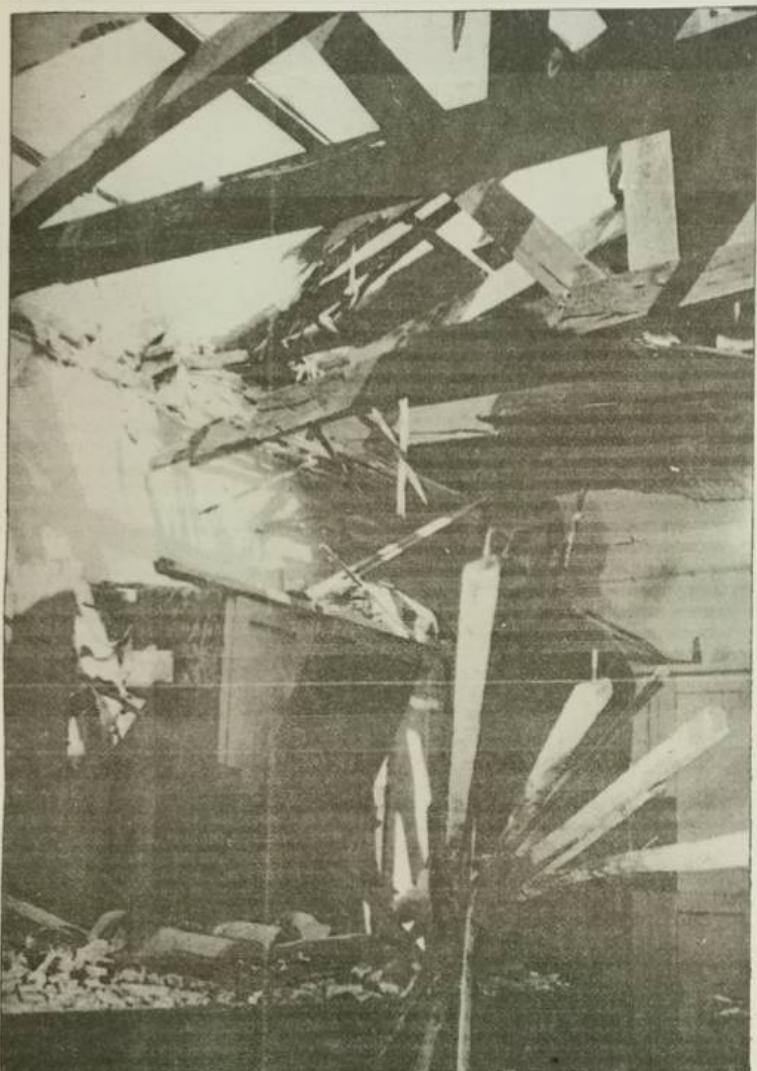
UREĐNIK

Pako ali sigurno proizvodni se život vraca u svu postrojenja. Tvorница latice -TOPAL- Nakon relativne razaranja, koja su još uvijek učinila u ovom naprednom sektoru podzematu, sljepčari su ponovno počeli, a blizu novčušu trenutno angažirani radnici stvara osnovne uvjete za ponovnu zamah poteze proizvodnje kako bi se u napredku mogućem naku pod nazivu i pol nekada moglo vrati na svoje mreže mjesle. Kako bi TLM što težbenije dovelo one pozicije koje je držao na svjetskom tržištu

U starim valjaonicama prvo je krenulo hladno valjanje

Blizu tisuću trenutno angažiranih radnika stvara osnovne uvjete za ponovni zamah pune proizvodnje - Tvorница valjanih i lijevanih proizvoda započela sa radom u dvije smjene, a većina pogona ima osiguran posao do samog kraja godine - Posla u "Elemesu" ima dovoljno - Gotovo svi proizvodni radošci vraćeni na posao, a oživjela su i gradilišta u Zadru, Betini, Splitu i Sisku - Pogon u Skradinu neće biti zatvoren - Oko 140 radnika "Presaonice" radi u dvije smjene za kupce iz Hrvatske i Slovenije dok se ostatak proizvodnje namjerava prodati u inozemstvu - Lozovačka tvorница radi, ali sa minimalnim brojem radnika - Plan mještečne proizvodnje u TOPAL-u iznosi oko 130 tona folija, ali već se stvaraju uvjeti za potpunu normalizaciju proizvodnje - Dosta problema vezano uz isporuku robe na području Slavonije - Sektor održavanja pokreuo sve službe, dakako s manjim brojem radnika

Radnici u skloništu osluškivali su detonacije sa zemljom čekajući izravničak kada će izići i vidjeti što je od tvornice ostalo

Počelo je u Lozovcu. Dok smo mi mimo radili tamo su padale topovske granate. Srećom u ovoj prostoriji nije bilo nikoga

Nad zemljom zbijala se drama. Ovo je sve što je ostalo od zgrade koju smo nazivali -Razvoj-. Upravna zgrada je odolila

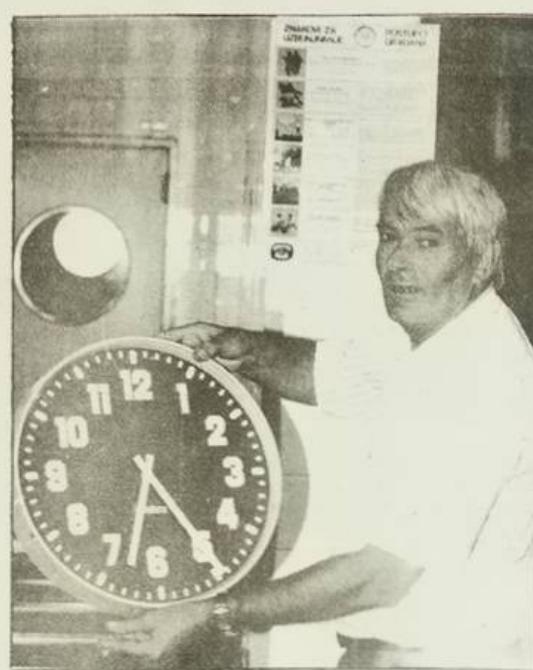
Za sve one koji su razinske ratne dane i stradanja doživjeli pošredno, kroz priču i svjedočenja drugih u ovoj našoj rubrici pokazuјemo tek jedan dio onog što je fotografске kamere vidjele. Prvi sнимci načinjeni su u srijedu 18. rujna neposredno po završetku prvog napada dok je na mjestima još dimilo.

a projektili iz različitog oružja ležali naokolo. Razinci su u skloništu očekivali što donosi najvećna budućnost.

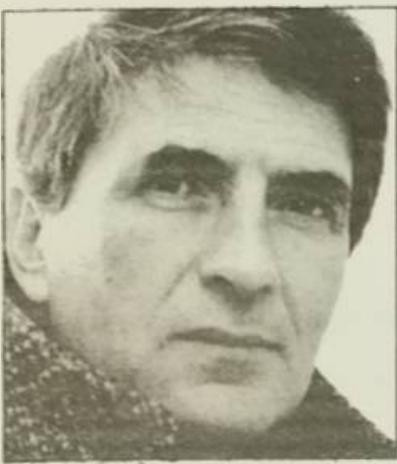
Drugi dio fotografija svojevremen su dokument o rušenju tvornice koja je hranila dvadesetak tisuća ljudi

Djeca su izgleda veći optimisti od odraslih. Iako slišnuti u našem skloništu oni klinci jasno pokazuju što misle o ishadu

DAR HRVATSKE I ŠIBENIKA GRADIŠĆU

P. Mioč

Pero Mioč, dramaturg i redatelj predstave: — Iza četvrtog projekta složi Ministarstvo kulture RH. Pokusi su već počeli. Realizirat će ga šest glumaca, glazbu će skladati Arsen Dedić, izrada scenografije povjerenja je Majmuru Mihatovu a lektorski dio posla obaviti će dr. prof. Nibica Kolumblę.

Četvrti projekt je vrlo zahtijevan ali i slično dobro dođen. Uz ovaj projekt, u sklopu programskog plana, predstava je u svakoj knjižnici, u mješovitoj režiji, izvodnik pjesma bez nastrova i neodgovornog autora, zabilježena u Mihatoviću u susjedskom Gradičku. Vidjevši jednom putnikom što i kako radi naš ansambel i je povjeren nam je realizaciju tog zanimljivog projekta. Tako je, eto, sve počelo — objavljuje odmah i u svodu razgovora Šibenski kazališni djelatnik Pero Mioč i nastavljaju — Mere je ISP Novak, zamolio da napravim scensku prilagodbu, odnosno dramatizaciju te poduzeće lirake pjesme Tijekom rujna između uzbuna građanskih obzera uz čuvanje aktonštva i svih neprigodnosti, obavio sam i ja po-

se. Od gospodina doministra, nakon što je pregledao tekst, dobio sam zeleno svjetlo. Dopustio mi je ujedno da birem suradnike, no, uuglasili smo se da bi glazbu najbolje načinio Šibenčanin u Zagrebu Arsen Dedić, scenografiju Šibenski suradnik iz Zadra Majmura Mihatov a delikatni lektorski dio posla dr. prof. Nibica Kolumblę s Filozofskog fakulteta u Zadru. Treba napomenuti da je dramatizacija načinjena u doslovnom jezičnom smislu predstave. U procesu promišljanja i redateljskog prosesa jer je meni povjerena i režija, nameinula mi se potreba inkompromitiranje dodatnih lektorskih izvještaja. Uključio sam tako stihove Nikole Nalješkovića (16. stoljeće) jednu hrvatsku pučku pjesmu štokavске provenijencije ali iz istog razdoblja, potom jednu pjesmu Antuna Gledenčića (17. – 18. stoljeće) i jednu pjesmu Hanibala Lucića (16. stoljeće). Na taj način u korpusu jezičnog jedinstva osnovne teme – pječe, čakavsko-hrvatsko-čakovska, dobivena je šira sloboda hrvatskih jezičnih standarda od 16 do 18 stoljeća. Te intervencije posebno se dopala skladatelju, da su on i scenograf, bio je velo bitno, već poslije prvog čitanja, nešto više izrazili svoje oduševljenje predlogom za budući projekt. Inače, prema jeziku kojim je pisana pjesma je molda nastala u kasnom 17. stoljeću. Osnovica joj je sjeverno-čakovski govor, kojeg obilježavaju čakovice u većem i čakovice u manjem opsegu. Na osnovi loga moglo bi se zaključiti da je taj dio gradičanskog govora, gdje je pjesma nastala u svojoj osnovici, među govorima kraja migranata a to je Crna – Lošinj – Krk i njima susjedni dijelovi kopna. Pjesma, dakle, nema nastrova a nije poznat ništa o autoru. Sa svim slučajno – kaže Mioč – da je sam joj nastav Julianu Krepošnu i on je još uvijek živ, no možda će lekovati i ostati.

• Arhitepsići govor i publiku?

Nikakvih problema na jezičnom planu neće biti. Predstava je pravljena namijenjena publici u austrijskom Gradičku i činimo napor da laj-

govor u najvećoj mogućosti mijeri bude najviše razumljiv. Kako kazališna predstava nije samo govorjenje nego i slika i pokret i glazba, predstava će posve komunicirati s gledateljstvom na bilo kojem dijelu hrvatskog govornog područja. U njoj podjednako mogu participirati svi gledatelji bez obzira na stazu dob.

• Konceptcija predstave?

— U autoraskom promišljanju (redatelj, skladatelj, scenograf) osim estetskog, povijesni element mora zauzeti bitno mjesto, posebice kulturno-istorijski. Već sam spominjao razdoblje između 16. i 18. stoljeća, a to je barok koji se na likovnom i glazbenom planu čak i povijesno podudara. Stoga nam se najnaročnijim činilo predstavu povijesno kulturno-istorijski odrediti upravo barokom i u likovnom i u glazbenom segmentu. Režija će se inicijalno tematizirati i u glazbenom sporazumjeli s tim likovno-glazbenim odrednicama. Zenitljivo je da nam se konkretna slika već sada i u umjetničkim i u pragmatičkim razlogima nameće kao potreba realizacije ujutro rečeno – tomornog spektakla u što manjem prostoru, raditi u što većem mjestu. Režak sam već na početku čitav projekt je vrlo zahtijevan, no imam, ponavljam to još jednom, gino povjerenje i u glumački i u autoriski tim.

• Što su nosači uloga?

— Predstava će realizirati šest glumaca, a tim što naglašavam ulogu Julijanu igraju dvije glumice Manna Jurčić i Sanja Polombita. Aleksandera igra Mate Gulin, andale i majku Ivana Bilentinskog vitezova Melanbaga Andelka Babadić a sultana Mehmeda umirovljeni Šibenski glumac Branko Matić.

• Kada će premijera?

— Premijera ovisi o tome koliko će primirje i mirni trajeći. Naša je želja da se ona dogodi najkasnije do 10. prosinca. Ostaje nam, dakle, vrlo malo vremena. Želja Ministarstva kulture Republike Hrvatske je, pak da predstava bude hrvatski Šibenski putovanje Gradičanskom Hrvatskom pred baštinu blagdanu. Nevena FRIGANOVIC

NEDOSTOJNI I PROTUHRVATSKI ČIN

KURZIVOM

Dječaci su otrgnuti s postolja i bacani na tlo u jedno u more, poprje narodnih heroja pred Kneževim dvorom

To je samovoljni neprijateljski politički čin neodgovornih pojedincima protiv hrvatske antifašističke borbe i ujedno i protiv sadežnjoj hrvatskoj politici i njenni odnosu prema antifašističkoj borbi. Članeci i činu onih Hrvata što su se u drugom svjetskom ratu objektivno borili na strani sile osvajanja i iskrneno misili da vojuju za svoju Hrvatsku, a nisu počinili ratne zlostavnice, Republika Hrvatska svoju opstajnost i svoju vezu s demokratskim svijetom, i na Zapadu i na istoku, nedovozuju na antifašističku borbu hrvatskoga naroda u tom ratu. Da je tako vidi se i iz izvještajnih osnova u sadežnjem ustavu nove Republike Hrvatske. Uz ostala osnova govor se i o uspostavljušemelje državne suverenosti u razdoblju drugoga svjetskoga rata, izražena način je proglašenju Nezavisne Države Hrvatske (1941), u odlukama Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske (1943), a potom u Ustavu Narodne Republike Hrvatske (1947) i krajnje u Ustavu Socijalističke

Republike Hrvatske (1963-1990). U narodne blagdane uvršten je i Dan antifašističke borbe. Predsjednik Republike Hrvatske dr. Tuđman kao povjesničar politički i državnik je bio i sam sudionik hrvatske antifašističke borbe u svemu tomu jesuo se odredio da ne navodim i mnoge druge istaknute javne djelatnike i predstave Hrvatske svih drugih narodnosti. Kasnije izradavanje edjeve antifašističke borbe kod nas je što se diplomatsko odločvalo već u ratu, no utamnjiva pjesma no značenje. A neki bi, odito, nijeli da je brišu kao nekakvu hrvatsku streljuku.

Preispitivanje opravednosti pojedinih spomenika hrvatske antifašističke borbe, neka obavljaju za to pozvani činitelji i javnost u demokratskoj raspravi.

Samovoljno rušenje spomenika antifašističke borbe samo šteti Hrvatskoj u njezinoj unutrašnjoj društvenoj ravnoteži, jedinstvu i čvrstini, te njezinoj vanjskoj politici i mjesni u svjetskoj demokratskoj zajednici naroda. Stoga je vlasti dužna odlučno spriječavati sa-

movaljno rušenje spomenika hrvatske antifašističke borbe, a kad se to ipak dogodi treba da otkrije i provede odgovornost počinitelja. Ni ratni uvjeti ne mogu je ostoboditi ta dužnosti.

Hrvatski borci donose za svojom antifašističkom borbom u kojoj se velika većina borila za slobodu, nemovitost i demokratiku Hrvatsku u novoj Jugoslaviji. Svojim da je i ta Jugoslavija istrošena i nepovratna prošlost, oni se sada gotovo svi opet zateku, ali onaj put samo za svoju domovinu Hrvatsku i okupljaju se u svojoj novoj organizaciji u Udržanju hrvatskih ratnih veterana. Iako u godinama, oni su spremni da prema svojim mogućnostima pridonisu pobjedi svoja Hrvatska nad osvajačkim velikosrpskim imperializmom koji joj je nametnuo bezobzirni rat.

Petro PERIŠA

NAPOMENA: U prošlom broju - Šibenčkog lista- omakškom je izostavljen potpis nekog suradnika P. Periša i pod neplas - Naša vječna Hrvatska.

IZ PJESENICKE BILJEŽNICE PERE MIOČA

Livanjski rondo

Uziman nas majke doje —
nas je uvik manje.
u manjku je naša stalnost,
manjak nam je stalno stanje

Uzalud nas majke daju.
uzeman nas goje.
o Božiću i Uskrsu
za stolom nas jedva doje

Kalendari nas obmanjuje —
jugo dera u prosincu,
a u svibnju susnica —
srpanj rodi negodicu

Stalni su nam stalni puti,
kutjen nam uvik vruci.
od kuće sa stalno ide
a nitko se vrča kući

No reslu nam nikad dica
u naravu ni o skulu,
odnosimo grč i svu
vraćamo se u labulu

Uziman nas majke doje —
nas je uvik manje.
u manjku je naša stalnost,
manjak nam je stalno stanje

Tabul mrtvački krovček, kapsa

Ne čekaj me, mati

Po sobama svila limi,
ne ponistren spusti škure
stara mati, ne čekaj me
i ne drogi mrtve ure

U boju su moji
samo srca i ham golji
stara mati čuvaj suze
i hro se Bogu molji

Naću noćas doma
ne čekaj me,
krav misac gon
ranjava me

A u svibnju di brnista
najbijujnim grmom rodii.
Istoči moja kosti
zatog zemlji i slabodi

Masišnama i kavorom
uresi mi znamen bili,
i dalje se molji Bogu,
stisni greb, nek ne cvili

Naću noćas doma
ne čekaj me
krav misac gon
ranjava me

Mama sunce upali,
nek teženi zraci mali
ugriju vlažni san,
mama upali mi dan

Mama ulimi mrak
mama molim te,
gusti i vlažni ovaj znak
dan me

NEKI RUSIZMI ŠTO NISU
UŠLI U HRVATSKI JEZIK

U prvom jezičnom članku propustio sam kazati da nisam stručnjak za hrvatski jezik. Naravno bi bilo da to piše stručnjak, kao svoj prinos čuvenju i razvoju hrvatskoga jezika. Ipak uvijek ču se jevit, kad očulim da

Značenja nekih rusizama, o kojima je riječ u ovom članku, a koji nisu ušli u hrvatski jezik, nevagi ču prema Rečniku rusko-hrvatskog jezika prof. Dimitrija Šurovića. Izdanje Beograd 1946.

Evo ih:

- 1 prenabregal – polcenjivali (hrv. podcenjivali, ap. pišca čl.);
- 2 podozrjeval – sumnjali, posumnjali;
- podozrenje – sumnja;
- 3 prevashodnji – izvrsan, divan, odličan;
- prevashodstvo – nadmoćnost;
- 4 vinovnik – hrvac, izrođenik;
- vinovost – krivica;
- 5 degtvoval – raditi, činiti;
- 6 upražnjat – veždati koga, davati posao, primoravati redu

(Meni po smislu, kako se u srpskom upotrebljava. Ta nije imao i značenje -bavili se nečim-, -radići nešto-.)

Pisac rječnika ne navodi da se ta riječi u srpskom upotrebljavaju u latko prepoznatljivom ruskom podrijetlu (prenabregavali, podozrevati, podzražiti, podozrijevali, prevashodni, prevashodnost vinovnik dejstvo, upražnjavati).

Pojedinci i kod nas u Hrvatskoj u govoru i pisanju posagu za kojim od tih riječi, i kad nemaju neko sliško obilježje. To je sasvim nepravilno, jer naših hrvatskih riječi istog značenja kao u srpskom, kako ih ispravno donosi pišac spomenutog rječnika.

Od prikazanih riječi, riječima u hrvatskom je vidljiva samo veza s riječima »vinovnik« i »vinovnost« gdje je osnova »vin«, ali samo u našem značenju na »vin«, na »vinost« a ne i u značenju kriv., krivica.

1. i 2. STUDENOGLA

SVI SVETI I DUŠNI DAN

Tari katekizmi u svojoj jasnoći zorno su dočaravali bili kršćanstva. Tamo je bilo piše: "Koja su dva poglavita deljstva naše svete vjere?". Odgovor je bio: "Sam je jedan Bog, a u njemu su tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti. Sin Božji je posao čovjek i otkupio nas svojom smrću na kružu".

Slaćevi svača tajne Crkva slavi Božjem svjetom — shvaća da ne može doći Bogu dok ne sebi nosi ostatak grjeha. Zato sve boli podnosi u predanju, redogodi i nadi sigurnog dolaska u nebo. Jeden teolog naših dana ističe kako iz redosti neba najveća redost postoji u čistilištu. Treći krug Općine svetih Ivonima ml. — članovi Crkve na njezinom hodočasnitskom putu.

Božjem svjetom — shvaća da ne može doći Bogu dok ne sebi nosi ostatak grjeha. Zato sve boli podnosi u predanju, redogodi i nadi sigurnog dolaska u nebo. Jeden teolog naših dana ističe kako iz redosti neba najveća redost postoji u čistilištu. Treći krug Općine svetih Ivonima ml. — članovi Crkve na njezinom hodočasnitskom putu.

Upravo zato što smo svi mi u Kristu, unutar Općinstva svetih postaju razmjena duhovnih dobara. Mi se zato preporučujemo svišćima 1. studenoga slavimo ih zajedničkom svetkovinom, a na ostale dane u godini pojedinačno. Zarivamo ih u svojim nevoljama i iskušnjamo ih u svoje štovanje. Za našu braću, koja još nisu stigla do neba, mi se molimo, posebno 2. studenoga.

Spomenuti blagdan sadržajno su bogati i vjernicima dragi. Po ipak oni nes podnoseći na jednu bolest stvarnost — smrt. Naša braća iskusila su njezin žalac. Sada je na nama red.

Pomisao na smrt nipošto nije leka. Smrť od smrđi duboko je u nama utvrdjen. Evangelijsko nam jasno potvrđuje da se i naš Spasitelj boje smrti. Mi ni na ovom podrijetlu na trebamo pokriti. Sveti bili — jači — od njega. Možemo nešto drugog svoju smrt poverati s njegovom. Tako shvaćeno neće umiranje s Kristom počelo je u našem kršćanju i traje čitav naš vjernički život. Zato kad kršćanin umire, umire sjedinjen s Kristom.

Upravo zato kršćansko pruža nešto novo. Isus je umro ali i uskrsnuo. Stara religija govoriće o zagrobnom životu i besmrtnosti duše. U Kristu je sinuša nezljetna novost uskrenuta ti-

Božji zahval u povijesti, Izvršen Kristo vlim uskrsnućem, ne svodi se samo na pobjedu nad smrću i grjehom, nego ujedno označava ponudu božanskoga života ljudima, Božjim miljenicima

je. Moliti. Vjerovanje mi fu veliku latinu povezujujem s istinom o vječnom životu. Proglašeni Božjom objavom polako shvaćamo kako se pitanje vječnoga života svodi na pitanje o životu Bogu i o trajnom zajedništvu s njim. Bez njega vječni život bilo bi ispravnije nazvati vječnom smrću.

Božji zahval u ponjeli izvršen Kriljanim uskrsnućem ne svodi se samo na pobjedu nad smrću i grjehom, nego ujedno označava ponudu božanskoga života ljudima, Božjim miljenicima.

Uvjek iznova iskusivo nam potvrđuje činjenicu smrti i zaborava pokojnika. Vjera nam to svjedoči drukčije. Čovjek doduće umire, ali nije stvorjen za smrt, nego za život. Bog je čovjeka stvorio kao osobu, to jest da živi vječno i da bude nosilac svega onoga što pripada osobnosti. Smrt — ovako promatrana — ostaje bol, ali ne i bez nade.

Ima veliki broj ljudi, koji tako se priznaju kršćanima i slava Kristovo uskršnje, na prihvadaju istinu da će i sami uskrsnuti. Takvi nipošto ne opredavaju položaj Kristovih učenika. Namaju povjerenja u Kristovu njež. Ne gresilo ne mogu prihvatali da će se ono

Blagdan Svih svetih počinje se slaviti u Carigradu u IV. stoljeću, a u Rimu u VII. Na 1. studenoga slavi se od VIII. stoljeća. Blagdan usmjerava naš pogled prema vječnosti i prema sreći u nebu za koju je Bog stvorio čovjeka.

Spomen Svih vjernih mrtvih počinje se slaviti najprije u samostanu u Clunyu (Francuska). Brzo je prihvaćen po čitavom svijetu. Ovaj spomen-dan nova je potvrda molitve za pokojne, koja je uveljek bila prisutna u životu Crkve.

Spomenik na
svetničkom
grobu na
zajedničkom
groblju Murtera
i Beline. Svojim
položajem
spomenik
obilježava čitavo
groblje
i usmjerava
dažnju prema
uskrsnuću

što ga već zabilo na Kristu dogoditi i na njima. Oni do kraja nisu Kristu povjerovali.

Takvi ljudi zaboravljaju (bolje rekav) da svojim postupcima nježuju vjeru u Boga Stvoritelja. Ako je Bog mogao svijet stvoriti, može i raspalo tijelo opet oživjeti. Ova misao postaje nam bliza kad se sjetimo da i materija ima svoj izvor u Božjoj ljubavi. Biblijski izvještaj o stvaranju jasno pokazuje da je bilo dobro sve što je Bog stvorio. Nažalost — kroz male vlastite razmišljanje i zaključivanje mnogih kršćana prodrta je misao da je materija u neprijateljstvu s Bogom.

Takvi ljudi svojim postupcima obilježuju svoje nepovjerenje prema Kristu. Ne prihvadaju nježaju njež o uskrsnutu. Isto tako zaboravljaju na djelovanje Duha Svetoga, koji kršćan ka svobodljuje Kristu. Pa kad što je Krista kroz smrt doveo do uskrsnutu, iglim putem da provesti svakoga luka je Kristu povjerava.

Nat protjecani vjernik ne može na ovaj način izraziti ova istina. Može natječi drugo — slavljnjem blagdana i molitvom za pokojne, jasno pokazuje da ove istine sice prihvata i životom potvrđuje.

Blagdan Svih svetih ove godine proslavljen ćemo molitvom za mrtve da bismo u radosli mogli živjeti ona što vjerujemo. Naši stan ovaj blagdan su nazivali. Prvi Božić. Upravo zbilje radosti

što je svojstvena blagdanu. Nažalost, ta sveta radost ove godine ostaje pogubena.

Ovogodišnji spomen vjernih mrtvih obilježan je izrazom doti. Imu puno svježih grobova. Posebno je bolno što su ti vjetrom grebom mlađih ljudi. Mnogi od njih umrli su bez potomstva. Teko je — predviđena mnoga krv. Bol povećavaju i druge okolnosti: oskriveni grobovi. Mrđnja ni mrtvima nije dala mira.

Zbog svega toga ovogodišnji dojet grobovi trebaju biti obilježen najvećom odgovornošću. Ne kažem da je prošli godine bilo zlo u tome što smo obilno kolidi grobove. Sada su nove okolnosti. Osim uređenja grobova znak prijelaza prema pokojnicima je i pomak živima. Iza pojedinačnih branitelja Domovine ostala su djeca. Crkva je im了解 učila. da dobro djelo učinjeno potrebno pomaze dušama pokojnika. U ovom času toga bismo se trebali sjetiti.

Kao vjernici trebamo posjetiti grobove. Utinimo to s dušnjom vjerom i ljubavlju. Prema mogućnostima okrimo grobove! Nova okolnosti: našu nam osjećaj za mjeru, jer su do kraja nas izbjeglice ugnani, nezaposleni, siročadi. Naše vjerničko sice treba obuhvatiti i zive i preminula.

don Ante SKRAČIĆ

IZ ŠIBENSKE PROŠLOSTI

ROBOVI NA „JEDNAKE DIJELOVE“

plaće u visini 800 DEM. Nekad bila na se vratimo stvarnosti. Temelj Šibenskog industrijskog dva vratja prije rata bili su ozbiljno uzdrmani padom cijena aluminijske na svjetskom tržištu, visokom cijenom električne energije i teškim kadrovskim problemima jer se zbog političke situacije smjena jedva formirala a ločka na i slavljena je razaranjem pogona primarne proizvodnje aluminijske — precesoset javljanjem pogona -Elektrotrize-. Zajednička neizvjesna budućnost ono je što nejasno povezuje preradivačke pogone s pogonima primarne proizvodnje aluminijske.

Ta neizvjesna budućnost započela bila je prvenstveno s ekonomskog aspekta da budemo precizniji s aspektom golog prekrvljivanja. Oni koji žive neposredno pored -Elektrotrize- i ne rade u radničkom aliuminijskom razmještaju o tome s ekološkog aspekta i uživaju poslike puno godina u čistom zraku. Službene općinske vlasti najavljuju začinjanje pogona -Elektrotrize- u javnosti se čuju grasovi za protiv.

O prošlosti sadašnjosti i neizvjesnoj budućnosti pogona elektrotrize razgovaramo sa dr. inž. Stipom Čećimirovićem upravnikom -Elektrotrize-. Razgovaramo u njegovoj kancelariji, gdje su se fotografijama i wzorcima ruda, raznim grafičkim odnosno predmetima novi predmeti koji baš nisu zajedničko nemaju sa stvaranjem.

ŠL Odnedavno imale neobičan hobi. Vaši radnici se žele na vrat setun zbog toga. Tej hobi se zove...

— Zove se skupljanje kazetnih bombi, zapravo ostalaka raznih projektila koji su baceni na -Elektrotrizu-. Dosad sam skupljao srovne fotografije uzoraka a narotito stare fotografije elektrotrize. A sad pošto lo nisam imao čime nadogoviti — sakupljam kazetne bombe. To su dokaz da su nam pogoni strušeni, da ne bi kasnije bilo kao s Banskim dvorima da smo mi to sam.

ŠL Kako ste dosegli napad na Šibenik i rušenje pogona u kojima ste upravili?

— U ponedjeljak 16. rujna oko 18.30 sati, već sam bio u Tvorници. Smjena nije došla zapravo bio je došao samo jedan radnik pa sam ostao raditi sa smjenom koja je već od radila svih 12 sati. Sedamnaestog rujna negdje oko 7.50 prvi me napad iznenadio u samoj hali. Radnici su radili svoje uobičajene poslove. Već su bili iscrpljeni premoreni. Niko tu noć nije spavao. Ljudi su bili u pogonu već 24 sata. Jedva smo uspjeli ugasići izbaciti struju na prisilno isključivanje. Sve smo isključili jer peći ne mogu bez poslužeći raditi. Ljudi nisu mogli raditi sa svih strana jo pucalo gruvalo. Malo kasnije oper smo uključili struju. Uspjeli smo ponovo pokrenuti pogon. Radilo se bilo je iscrpljuće jer su nestavili raditi opet isti ljudi. Dobili smo pomoć od ljudi iz -starog pogona-. Međutim pošto su nevesti trebalo biti učeni pa je bilo teško s njima raditi. Naravno, cijenili smo pomoć svakog tko je imao volju pomoci. To

je sve bio kako tako. Najteže je bilo što nismo imali radnika za zamjenu snoda i crpljeno metla a. Samo se dodavala glinica u peć.

Negdje u srijedu, noću, oni koji su bili najduže otiskli su na spavanje. U pogon sam dolazio oko 4.30 sati. Ljudi su po pogonima spavali, nisu više mogli stajati na nogama. Nekim je lo već bio traci dan. Onda sam počeo buditi ljudje da pogonu zvali telefonom one koji su spavali po kancelarijama. Tada je uslijedio najjači napad. Zatekao nas je u samom pogonu izbacili smo ponovo struju, lo su ovaj put po ranijem dogovoru uradili ljudi iz distribucije. Nakon toga pokušali smo još jednom uključiti postrojenja. Međutim problem je bio što je nestalo kom primarnog zraka — bila je pogodena cijev za dovod zraka. Probne peći u trećoj heli ne mogu raditi bez zraka. Iako da je to bio, ujedno naš kraj. Međutim da smo bili uspjeli ponovo ubaciti struju, pitanje je da li bi poslije prošlo u novim napadima. U Tvornici smo ostali presto zarobljeni, nes. Indesetak iz -Elektrotrize-. Vrio malo ljudi je otislo, tek je jedna grupa 22 poslike podne otisla kući a ostali su otiskli u ponedjeljak. Sedam dana smo bili tu od loga smo samo jednu noć bili u skloništu. Ostalo smo proveli u našoj radionici. U početku je sivarno bilo sivarno, no čovjek se navikne. Srećom nikdo nije bio ranjen, ali je katastrofa to što je proizvodnja stala.

ŠL To se nikako nije moglo spremiti?

na pod. U jednoj smo heli našli 15 a u drugoj 18 neeksplozivnih projektila. Tri smo našli kasnije pored hale, a nave i u idućeg dana. Kad su guli projektili uništeni, oper smo našli još dve granate koje su bile ispod strojeva. Imaju još neka negdje — ne znamo. Hale su bile puna tih projektila neeksplozivnih oko 40.

ŠL Odje ste pronali ostatak kazetne bombe?

— Ostatak bio ih čuvam našao sam pored hale, oni su ostali vani, ali la bomba nam je razbila halu.

ŠL Koliko je peći bilo utlučeno u procesu proizvodnje neposredno prije napada?

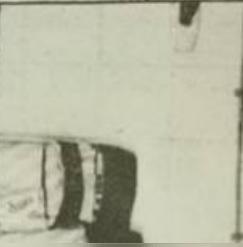
— Bilo je uključeno 10 novih i 160 starih. Prethodno smo radi redukcije bili ugasili 48 pećiju. Nismo imali potrebe za većim kolicinama aluminijske a cijena struje je bila previšoka.

ŠL U javnosti se čuju glosovi da pravodržavni aluminijski ne bi više trebalo potrošiti, zbog njene prljave tehnologije. Elektrotrize, međutim, radi slično svjetsko. Postoji li razliku u standardima dopuštenosti zagradjivanja koji se primjenjuju kod nas u odnosu na zapadne?

— Ti standardi se uglavnom prepisuju, jer je ljudski organizam i kod nas i u Americi i Engleskoj — isti. Stvar je međutim u dosegnuću standardu življenja. Najgorozniji su standardi u SAD, jer oni sebi mogu s obzirom na svoje nacionalno bogatstvo dobiti visoke standarde u pogledu zaštite

ŠIBENIKU STIGLA POMOĆ TALIJANSKIH PARTNERA TVORNICE LAKIH METALA

PRIKUPILI 25 TONA HRANE

ŠPORT - OGLASI

IZMEDU JUČER I SUTRA

(NE)DJELO-TVORNA KRITIKA

ZNAM da me na Šibicevuu gledaju ispod oča, abogatstva u kojem sam najviše mogućnosti (ili nisu) nu potražiti? osim tajnica Kralja, ga stava u kraljevskom preigru, ali tako da moja draga prijatelja Marka Karadolu, Slabodu, na Šipendiju i ostale učerim da je takav stan logičan produkt svakodnevnih kontakata s preostalom preostalom, boji, čitajući informacije o nastupima "Zadarsa", "Hajduka", "Rijeka", "Slavonika" i drugih jednostavno ne mogu povjeravati da na Šibenčkom travnjaku ne mogu poteti ni branitelj?

Nezadovoljan sam, kako ne bih bio nezadovoljen. Ako vodim nisam mogao ostvariti neke svoje privlačne planove i tako, što sam se podredio interesima kluba, zatim ne mogu ostvariti i onu minimalnu, nejednoliku životu da redovno vježbam? — kazao nam je DEJAN RAČUNICA, koji će posljedice Armande Marončić sigurno dobiti status "poslovodac" u Šibeniku.

Da bi dobar dio igrača prisustvo na treningu i bez posebnih uvjeta, velje, najbolje govor podsetiti da se oni samoiniciraju i gojaju svakodnevno utakmicu u utakmice malog beluna na sestanim (graličnom). Ako grijedim, ruka mi moći spomenuti pješčani agresor!

SUPROTNHO Šibicevuu. Baldetin se sve više stabilizira. Nadejan mlađici Miro Jurčić i Branko Bošić, prema zadnjim informacijama, ostaju na Šibenčkom parketu. Iz Zagreba je stigla (pojavljivana) informacija o vježbanju Kraljevštih Hrga sa 6 hlibova (Cibona), Slabodna Delmeđija, Zadar, Šibenka, Šibenka i Šibenčku), u kojoj bi se igrala četvrtotakna s besnim deligravnjem četvrtice. Nije pošteno neglatovati koliko bi latke lige značile u procesu vršenja ugleda Šibenske košarke. No, jednako neophodan posao u tom procesu je obnova pratištedog blugskog vodstva. Kraljevštii Šibenčki i nogometni Šibenčki reziluju se po tome, što se na Baldetinu, sa rezilku od Šibicevca, negrešano vježba. Na na planu obnova volonterskog dijela blugskog vodstva problematika je istovjetna. Jednato teksta gojivo slamanina. S tim što su na Šibicevuu boričeni bedrovske krise dubili, testi kvo MIKULIĆIN

MALI OGLASI

PRODAJEM domušu stan - Dobrmane, crne dliste, starosti 4 mjeseca i cijaptane. Javiti se na telefon 058/43-881 ili 058 308. (3119)

STUDENTICI iznajmljujem krovni u dvokratnoj cijeni s mogućnošću upotrebe kupačke, bušinje i telefona. Informacije na telefon 058/22-888 ili posom cijelog dana.

IZNAMJUJEM stan u centru grada. Javiti se na telefon 37-857. (3121)

PRODAJEM krovnu na Brimi valjkama 600 km, tornjih maticu. Javiti se na telefon 37-887. (3122)

MUENJAM dvosoban komorni stan u Šibenčkom parketu III. Četverosobni stan u Šibenčkom parketu. Ponuda na telefon 33-829. (3123)

IZNAMJUJEM komorni jednosoban i mala i dvosoban stan. Ponuda na telefon 33-811 od 12 do 16 i od 18 do 22 sata. (3124)

PRODAJEM sva dijelova za -sastavu 101. Javiti se na posom cijelog dana na telefon 23-411. (3125)

PRODAJEM komplet strajeva i sata za vježbanaciju III. Iznajmljujem vježbanaciju u Šibenskim Radijima. Informacije u vježbenici. Vježbalište ceste bl. Šibenčke Radije. (3126)

IZNAMJUJEM jednosoban remijetan stan s posebnim ulazom u privatnu kuću u Robčićima. Ponuda na telefon 23-808. (3127)

IZNAMJUJEM krov velikine 150 četvornih metara i stisk valjkina 80 četvornih metara, s mala i za druge namjene. Iznajmljivanje u vježbalištu radijima. Vježbalište bl. Šibenčke Radije. (3128)

PLETEM četvrtice za poludince, s mala i za butik. Želimo se da moći se na telefon 29-654. (3129)

MUENJAM dvosoban stan na desetom katu u Šibenčku za isti III. dvosoban na redom katu u Šibenčkom parketu III. Kapri. Ponuda na telefon 058/27-851. (3130)

IZNAMJUJEM sotu jednu III. vježbnu osobenu. Informacije na telefon 29-195. (3131)

PRODAJEM Vespu plaggto PI 200. Informacije na telefon 26-844. (3132)

PRODAJEM smedeg - Dobrmane, dvosobno muklo stono staro 2-3 mjeseca i aljantika maleko staro 2-3 i 6 mjeseci. Informacije na telefon 26-844. (3133)

IZNAMJUJEM komorni dvosobni stan u Šibenčku, pogoden za četverosobnu obitelj ili dva bratice papa. Za informacije obaviti se na telefon 72-807. (3134)

POVOLJNO iznajmljujem stan u Šibenčkom parketu. Ponuda na telefon 28-341. (3135)

ZAPROSLENA djevojka traži garsonijski III. jednosoban stan, po mogućnosti blizu centra grada. Ponuda na telefon 27-625 od 8 do 12 i od 18,30 do 18 sati. (3136)

IZNAMJUJEM trošoban stan s mala blid i za poslovni prostor. Ponuda na telefon 78-802. (3137)

POVOLJNO prodajem stacionarni prostor stroj. Javiti se na telefon 29-188. (3138)

MUENJAM potunajmetan trošoban stan s kabinom u Šibenčku za odgovarajući u Zagrebu ili ga iznajmljivati. Ponuda na telefon 28-712. (3139)

IZNAMJUJEM krov u dvokratnoj cijeni s mogućnošću upotrebe bušinje i bušišta. Naraviti na telefon 280-493. (3140)

IZNAMJUJEM garsonijski u Zagrebu Bogati i vježbna studentickama ili studentima od 1. studenoga. Javiti se na telefon 26-000. (3141)

PRODAJE se trošoban stan u gradu. Informacije na telefon 28-832. (3142)

MUENJAM jednosobni stan sa mala ovlastom u privatnom rezidenciju u Benkovcu za odgovarajući III. slobon u Šibenčku. Telefon 058/528-807. (3143)

POPRAVLJAM strajeve za pranje ručila i vježbnu električnu instalaciju. Telefon 28-277. (3144)

POVOLJNO prodajem gitaru sa vježbnim motorom. Mercury. Jedinice 40 E.S. Informacije na telefon 37-272. (3145)

TRAŽIM trošoban stan, remijetan ili poslovni. Ponuda na telefon 70-308. (3146)

PRODAJEM brod, duljine 5,50 m s kabinkom i nosiljnikom, motor - Fortuner jedinicu 8 KS i dva ležaja po cijeni od 5.000,00 DEM. Javiti se na telefon 37-272. (3147)

POVOLJNO prodajem automobil - Suzuki SWIFT GTI 1100. Godina proizvodnje 1981. Informacije na telefon 37-272. (3148)

PRODAJEM motor - Yamaha FZR 1100. Godina proizvodnje 1981. Informacije na telefon 37-272. (3149)

PRODAJEM automobil - Honda Accord. Godina proizvodnje 1982. Informacije na telefon 37-272. (3150)

POVOLJNO prodajem gitaru sa vježbnim motorom - Mercury. Jedinice 40 E.S. Informacije na telefon 37-272. (3151)

TRAŽIM vježbu. Javiti se na telefon 22-488. (3152)

IZNAMJUJEM jednosoban, remijetan stan. Obaviti se na telefon 28-375 od 18 do 21 sata. (3153)

PRODAJEM dvokratna ostaljena vrata za grillima veličine 1,40 x 2,30 m. Uplaći na telefon 25-608 radnik danom od 8 do 12 sati.

TELEFON: 25-606

PRODAJEM grobniču kod Osipe od 2diz. I u Dubravi. Javiti se na telefon 28-340. (3154)

IZNAMJUJEM poslovni prostor u centru grada. Telefon 32-383. (3155)

MUENJAM dvosobni komorni stan na Beldečinu za bogatobni III. četverosobni. Ugleti na telefon 23-828. (3156)

PRODAJE se Šibenski, nezgodički, godina proizvodnje 1972. Zaljepšenici se mogu javiti na telefon 22-277. (3157)

OZBILJNA djevojka radića bi bilo teško ponuditi u kabinetu od 15 sati pa dođi. Ponuda na telefon 28-831 (trakti Šibenik). (3158)

STARLI mladićev trudi Šibenku osobi starosti od 60 do 72 godine za isporuku u kući. Javiti se na telefon 27-801. (3159)

PRODAJEM dvije prostorije u starom dijelu grada (u Daci). Javiti se na telefon 24-802. (3160)

TRAŽIM jednosoban stan, remijetan ili poslovni. Ponuda na telefon 70-308. (3161)

PRODAJEM brod, duljine 5,50 m s kabinkom i nosiljnikom, motor - Fortuner jedinicu 8 KS i dva ležaja po cijeni od 5.000,00 DEM. Javiti se na telefon 37-272. (3162)

POVOLJNO prodajem automobil - Suzuki SWIFT GTI 1100. Godina proizvodnje 1981. Informacije na telefon 37-272. (3163)

PRODAJEM motor - Yamaha FZR 1100. Godina proizvodnje 1981. Informacije na telefon 37-272. (3164)

PRODAJEM automobil - Honda Accord. Godina proizvodnje 1982. Informacije na telefon 37-272. (3165)

POVOLJNO prodajem gitaru sa vježbnim motorom - Mercury. Jedinice 40 E.S. Informacije na telefon 37-272. (3166)

TRAŽIM vježbu. Javiti se na telefon 22-488. (3167)

IZNAMJUJEM jednosoban, remijetan stan. Obaviti se na telefon 28-375 od 18 do 21 sata. (3168)

PRODAJEM dvokratna ostaljena vrata za grillima veličine 1,40 x 2,30 m. Uplaći na telefon 25-608 radnik danom od 8 do 12 sati.

SJEĆANJE

na dragog
**JAKOVA
BELAMARIĆA**
(Prede)

8 XII 1924 — 8 XII 1991.
U Šubruju čuvamo uspomenu na Tebe.

Supruga Marta i kćerka Mira Koča
sakrili su obiteli. (311)

U SJEĆANJE

Dana 3. studenoga 1991. godine obiteli su
ostavili se na kuću godine od svrda
dragog nem supruge oca i djece

MILE MIKULANDRE
(Prede)

8. prosinca, Šubruju - supružno uspomenu na huju dobrutu i dobrogo kupa te novi priziv i dobrodo
Teđi nezajednički suprug Ljubiša i sin
Mile i obitelj
Počinje u mruži Božjem. (312)

U SJEĆANJE

Stjepana na
MARIJU ŠIMIČEVIĆ
rod. Antović

7. XI 1923 — 7. XI 1991.
Šubruju i lugom suprug Milenko
i deca Ljubica, Nedra, Mira, Ante.
(311)

NI ušes istog vikrha nije u nadim
sincima ponovo bilo sjećanje na
nezajedničnog supruge oca, djece
i sestre.

PETRA MIKULIĆINA

Godinu dana poslije tužnog pogreš-
ja u njim, i ovim putem podajemo
na njegovu plemićnost, mirisnost,
lubit i nezajedničnost.

Supruga Mira, kćerka Zora, sin
Ivan, nezajedna Žurka i unuka Ivana

DANICE ŠKUGOR

Franjo Škugor
rođen 1926.
Dobrodo dimut pobjegan u nadim
takmici u svim putem zahvaljuju-
jući rođenju i prijateljima koji su
nam izradili vježbu i spremili
grub & plastični kruški učinkuju-
ći učinkujući rezultati. Nezajednički
Zajednici su njemu najbolji.
Počinje u mruži Božjem. (310)

Komisija za provođenje natječaja o odobravanju kredita Šekretarijata za
državne djelatnosti — Fond za školstvo optine Šibenik

raspoljava

NATJEČAJ

za odobravanje kredita učenicima i studentima za šk. g. 1991/92.

U šk. g. 1991/92 Fond za školstvo odobriće 30 kredita za studente i 10
kredita za učenike.

II

Krediti će se odobravati redovnim učenicima i studentima s podržajem optine Šibenik koji se školjuju uvan mješavina predvratnika roditelja a kop osvrtava već
broj bodova na temelju uvjeta, kontingenca i mjerila za dodavanje utvrđenih Pre-
minikom o uvjetima i kontingenca kreditiranja učenika i studenta.

III

Uzvrsna bodovna lista bit će objavljena na plazi u zgradi Optine Šibenik
u roku od 15 dana od završetka natječajnog roka.
Osobe koje nakon provedenog natječaja i objavljenje bodovne liste bude
odabранa sklopit će s Fondom ugovor o kreditu.

IV

Molbe za kredit podnose se na obrazcima koji se mogu dobiti u Fondu za
školstvo u zgradi Optine Šibenik, II. kiev. soba broj 55 i predaju na istu adresu
u natječajnom roku

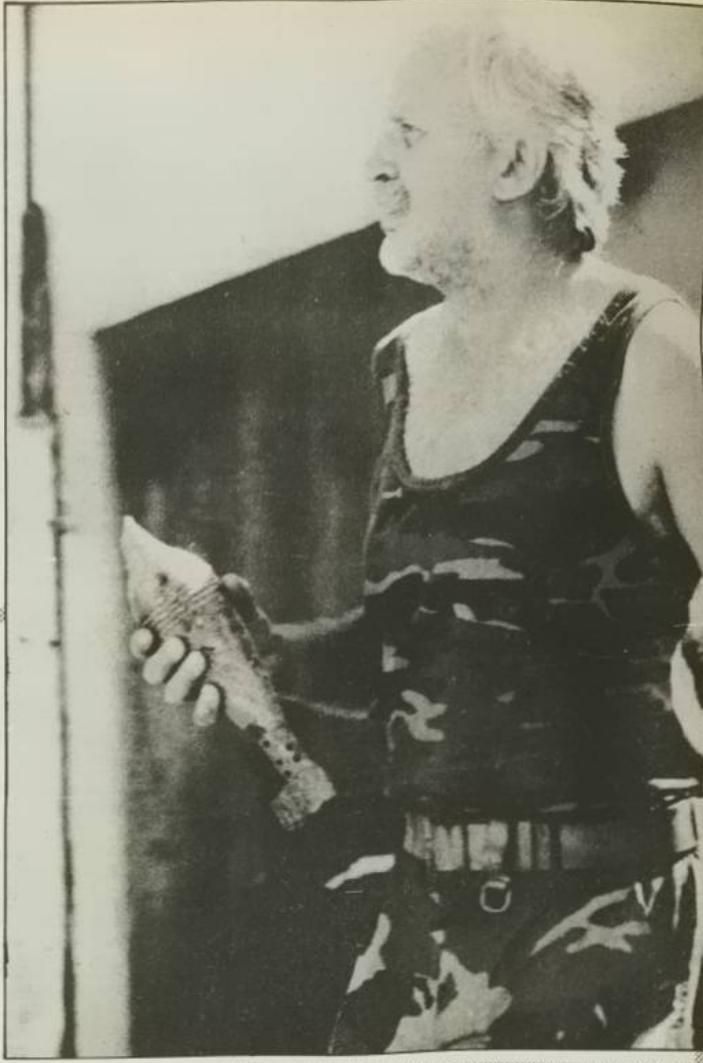

EPITAF ZA MOJE MRTVE

Neka nam oproste naši mrtvi ako na njihovim grobovima ove godine bude manje cvijeća i buketova. U njihovo ime, a na račun cvijeća, živi živima videru kožuu.

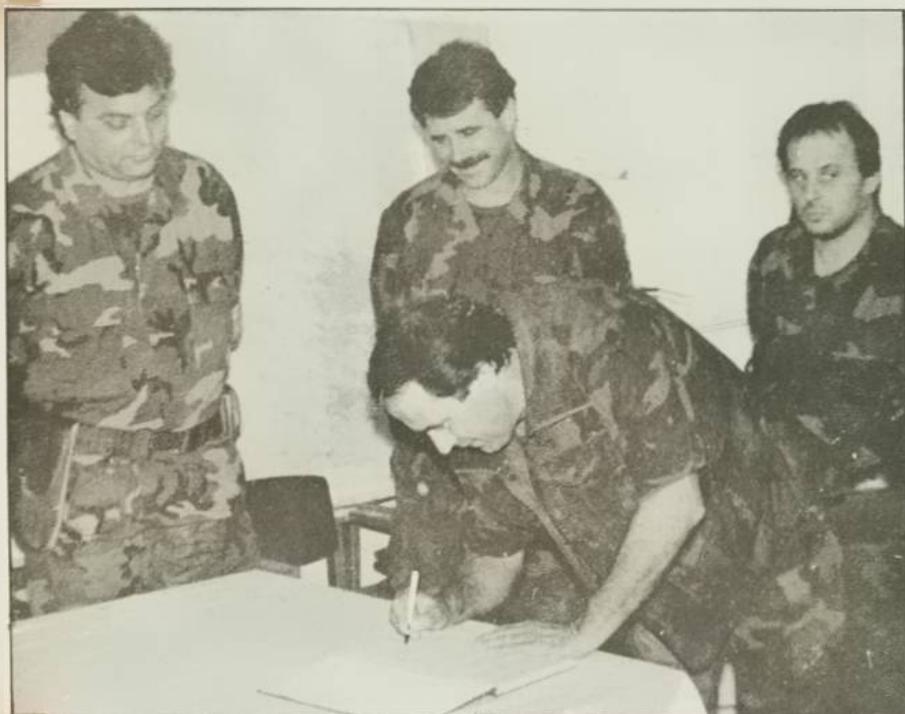
(Snimio: V. POLIĆ)

Od njih trojice pirotehničara, pripadnika ZNG-a, Šime Panjkote Nikša Karadole i Zlatka Nakića, naš je fotograf -uhvalio- samo ovog posljednjeg igraju se momci s minama kao s kukumarićima, uništavaju ih i tako nas na određeni način štite. Pogotovo djecu. Na naše pitanje da li ih je strah odgovorio je Šime Panjkota: -Znate, ovaj bi posao bez straha mogao raditi svaki oženjeni muškarac. Jer kad vam ona vlastita mina u kući aktivira svoj upaljač (čilaj, jezik), pa eksplodira dnevno četiri ili pet puta, onda su ove tromblonske prave igračke.- (Snimio: R. Goger)

SVEČANA PRISEGA HRVATSKIH ČASNIKA I DOČASNIKA

U 113.
BRIGADI
ZNG-a

U Zapovjedništvu 113. brigade Zbora narodne garde u Šibeniku 19. listopada devedesetorica časnika i dočasnika potpisali su svečanu prijagu i time se obavezali "da će se boriti za domovinu, i za njenu slobodu ako ustreba dati i život". Tekst prijage pročitao je časnik Zbora narodne Garde zadužen za informiranje i propagandu Zoran Bujas. Ostala devedesetorica časnika i dočasnika potpisala su svečanu prijagu te subote i sutradan na

U POSJETU RANJENIM HRVATSKIM VOJNICIMA

Na policijskoj gospođi Antki Aljinović, Lajnicu Saveza civilnih invalida rata, Mješovoj zajednici Starigrad organizirala je posjet ranjenim hrvatskim vojnicima.

Žitelji MZ održavali su se u velikom broju, iznad očekivanja, kao i voditelji biskupijskog "Centra", don Svetozar Mikellin, poduzeće "Šibenka", "Krk", Vinodol, Ljekarna "GSO", košarkašice "Elemeas", župnik Baldektina don Stipe Perkov, te vlasnici privatnih radnji ("Baset", "Center", "Toto-Mattiezzli", "boutique -Pierrot-", "Baby-center", Precizna mehanika - Čale), koji su donirali kolači i lini prehranske proizvode.

T. SPRAJIC

(Snimio: G. Mattiezzli)

Nastavak rada u novoj školskoj godini, na skupu ravnatelja svih šibenskih srednjih škola, ocijenjen je povoljno. Unatoč teškoćama s prijevozom učenika putnik, uključivanjem u nastavu učenika izbjeglica te angažiranjem dijela profesora u obrambenim snagama Republike Hrvatske, odaziv učenika i njihovo pohađanje nastave tijekom prvog tjedna bilo je sasvim zadovoljavajuće. Od 22. listopada, nastavu pohađaju i učenici koji žive na otocima jer je usklađen red plovidbe. Nastava se, inače, održava sa skraćenim satima.

